Всеукраїнська загальнополітична і літературно-художня газета

КРИМСЬКА СВІТЛИЦЯ

http://svitlytsia.crimea.ua

№ 6 (1606) П'ятниця, 4 березня 2011 р.

Видається у Сімферополі з 31 грудня 1992 р. Ціна...

«ДЕ ТІЇ СТРУНИ, ДЕ ГОЛОС ПОТУЖНИЙ, ДЕ ТЕЄ СЛОВО КРИЛАТЕ...»

Леся Українка

Фото О. НОСАНЕНКА.

26 лютого 2011 року на базі факультету української філології та народознавства Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського відбувся VII Всекримський конкурс учнівської та студентської творчості «Змагаймось за нове життя!», присвячений творчості геніальної української поетеси Лесі Українки.

Традиційно конкурс проводиться до Дня народження видатної поетеси, а цьогоріч майже збігся з ювілейною датою, адже 25 лютого відзначалося 140 років від дня народження Лесі Українки.

Цього року конкурс, як і завжди, проводився за підтримки Товариства зв'язків з українцями за межами України (Товариства «Україна-Світ»), Кримської філії інституту інноваційних технологій та змісту освіти МОН України, ЗОШ № 29 м. Сімферополя, Ялтинського музею Лесі Українки, Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського.

(Продовження на 4, 8 стор.).

«КРИВАВІ ПЛЯМИ» ІСТОРІЇ

СКІЛЬКИ ЩЕ ТРИВАТИМЕ ЦЯ ГАНЬБА?

Слово незалежність у Севастополі від самого початку не прижилося. Його не вживали раніше й уникають зараз. Проте, під Новий рік, якась розумна людина розмістила на вулицях міста чималу кількість бігбордів з портретом чинного Президента, вітання якого містило нагадування, що 2011 рік є 20-ю річницею незалежності України.

Свята минули, а Президент все всміхається з бігбордів, нагадуючи, що Україна вже цілих 20 років – незалежна і самостійна держава, зі своєю історією, культурою, мовою і, звичайно ж, відповідною топонімікою населених пунктів. Проте, як виявляється, це нагадування ніяким чином не впливає на місцеву владу, бо цього тижня вона вчергове заходилася вшановувати пам'ять більшовицького ката Юрія Гавена. У планах міськради та міської держадміністрації з'явилося повідомлення про встановлення 4 березня анотаційної дошки цьому кривавому більшовику. Вже існуючої у місті вулиці Гавена виявилося замало, треба ще й дошку встановити. До 1969 року вулиця Гавена називалася Херсонеською, проте ця назва, мабуть, здалася невідповідною комуністичному керівництву міста тих часів.

Проблема топоніміки Севастополя вже обговорювалася на шпальтах «КС» та інших періодичних видань. Про увічнення в топонімічних назвах міста особистостей, не достойних народної пам'яті, писав доцент Києво-Могилянської Академії, відомий публіцист, севастополець Ігор Лосєв. У статті «Гавенные улицы Севастополя», надрукованій кілька років тому в газеті «Флот України», він, доступною місцевому населенню мовою, спираючись на загальновідомі факти історії, виклав цілу низку «подвигів» Юрія Петровича Гавена (справжнє ім'я – Ян Ернестович Дауман) та дав їм належну оцінку.

«...Топонимика Севастополя удивляет, если не ужасает, явно не свидетельствуя о победе общечеловеческих или евангельских представлений о нравственности. Многие названия улиц славят патологическую жестокость... Чтобы понять, чем же отличился господин Гавен–Дауман, достаточно процитировать его самого: "Считаю нужным напомнить, что я применил массовый красный террор еще в то время, когда он партией, официально, еще не был признан. Так, напр., в январе 1918 года я, пользуясь властью пред. Севаст. Военно-Револ. Комитета, приказал расстрелять более шестисот офицеров-контрреволюционеров".

(Закінчення на 3-й стор.).

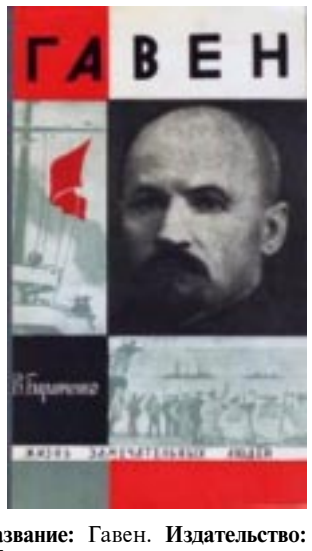

Автор: В. Баранченко. **Название:** Гавен. **Издательство:** Молодая гвардия. **Год:** 1967.

Документальная биография Юрия Петровича Гавена рождена глубокой уверенностью в том, чтобы сделать его имя общеизвестным, его революционную работу примером для поколений молодежи... *(З такою анотацією поширюється нині через Інтернет книга про Гавена).*

ШЕВЧЕНКОВА СВІТЛИЦЯ У КРИМУ

Минулоріч науковці Національного музею Тараса Шевченка надіслали дарунок Шевченковій світлиці, облаштованій педагогами та учнями школи №4 міста Красноперекопськ, що в Криму. Нещодавно до музею надійшов зворушливий лист від кримчан, у якому десятикласниця Віра Кім розповідає про експозицію в світлиці, наукову роботу на шевченківську тематику юних дослідників у рамках програми Малої академії наук. У листі — і гордість, і радість від осягнутого... Ось фрагмент цього хвилюючого листа.

«Сьогодні ми маємо найбільшу Шевченкіану в Північному Криму, а може, й не лише тут. Дозволяємо користуватися усім охочим. За рік, що минув, у музеї ми провели 44 екскурсії. Крім того, до 35-річчя школи влаштували пересувну виставку української вишивки та малюнків. Це були кращі роботи наших вчителів та учнів. Ми збираємо новини з музеїв. Вирішили відкрити ще одну експозицію і про новини з музеїв Шевченка сповіщати відвідувачів.

Ми зібрали вже 42 «Кобзарі» різних років видань. Фотокопію «Кобзаря» 1942 року видання нам надіслав В. К. Портянко, з яким ми підтримуємо стосунки. А «Кобзар» 1941 року, виданий у Празі, разом з іншою цікавою літературою нам подарував книголюб з Харківщини М. І. Занько. Дуже цікаві монографії подарував шевченкознавець із Черкас В. І. Макаренко. Надійшов лист із Березані, де поет написав «Розриту могилу». Ми низько вклоняємось усім небайдужим людям.

Наша «Шевченкова світлиця» у зросійщеному Криму — ще один острівець українськості, яким пишаються наші учні, представники різних національностей. Влітку ми відкрили свою інтернет-сторінку www.museytarasa.at.ua. Можливо, Вам сподобається, бо частинка Вашої праці — в нашій світлиці. Хочемо, щоб Ви пораділи за нас: наш музей легалізовано, і він тепер називається Літературний музей «Шевченкова світлиця». Ми розуміємо свою відповідальність за те, що ми всі разом робимо. Ось і зараз уже готуємося до Шевченкових свят, сподіваємося, що все буде на належному рівні».

Надіслала Віра й свідоцтво про реєстрацію новопосталого музею, видане Міністерством культури Автономної Республіки Крим.

Побажаймо їм успіхів, цим світлим дітям і їхнім мудрим навчителям!

Прес-служба Національного музею Тараса Шевченка.

* * *

У день народження Кобзаря, 9 березня, о 10-й год. Українська громада Криму запрошує однодумців на урочисте зібрання біля пам'ятника Т. Г. Шевченку у Сімферополі.

КРИМСЬКА СВІТЛИЦЯ

ЗАСНОВНИКИ: Міністерство культури і туризму України, Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка, трудовий колектив підприємства «Об'єднана редакція газети «Кримська світлиця».

За вагомий внесок у справу українського національного відродження, розбудову та зміцнення Української держави редакція газети "Кримська світлиця" нагороджена медаллю Всеукраїнського товариства "Просвіта" "БУДІВНИЧИЙ УКРАЇНИ".

Головний редактор Віктор КАЧУЛА.

Газета зареєстрована Міністерством юстиції України. Реєстраційне свідоцтво КВ № 12042-913ПР від 30.11 2006 р. Індекс: 90269.

Редакція не завжди поділяє думки авторів публікацій, відповідальність за достовірність фактів несуть автори.

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами - на сторінках газети.

Редакція застерігає собі право скорочувати публікації і виправляти мову.

ТЕЛЕФОНИ: головного редактора - (0652) 51-13-24; відділів - 51-13-25; 51-13-27.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 95006, м. Сімферополь, вул. Гагаріна, 5, 2-й поверх, кімн. 13 - 15.
E-mail: wik@svit.crimea.com
Сторінка в Інтернеті: http://svitlytsia.crimea.ua

Зам. ...
Наклад - ...

Видавець - ДП Газетно-журнальне видавництво Міністерства культури України. 03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1, тел./факс (044) 498-23-63. Р/р 37128003000584 в УДК у м. Києві МФО 820019 код ЄДРПОУ 16482679 E-mail: vidavnictvo@gmail.com

Передплатна кампанія на видання ДП «Газетно-журнальне видавництво Міністерства культури України», в т. ч. і на тижневик «Кримська світлиця», здійснюється за наступними реквізитами: вул. Васильківська,1, м. Київ, 03040, 2 поверх, 6 корпус. Відповідальна особа за передплату - Сидоренко Ірина. Тел.\факс (044) 498-23-64.

ДІЯЛЬНІСТЬ КРИМСЬКОГО УРЯДУ БУДЕ ВРЕГУЛЮВАНО ЗАКОНОДАВЧО

Кабінет Міністрів України пропонує Верховній Раді ухвалити закон «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим», в якому визначити повноваження, порядок формування та діяльності кримського уряду, повідомила прес-служба Міністерства юстиції.

Проект закону, що був розроблений Мін'юстом на виконання доручення президента, одноголосно схвалено в середу на засіданні уряду.

За словами міністра юстиції Олександра Лавриновича, розробка законопроекту обумовлювалася відсутністю в системі права України законодавчого акту, завданням якого було б уніфіковане регулювання питань організації, повноважень, порядку формування та діяльності Радміну Криму.

Чинна нормативно-правова база, якою визначаються повноваження та порядок формування і діяльності Ради міністрів Криму, недостатньо врегульовує її місце в системі органів виконавчої влади автономії, порядок її формування, вимоги до членів, компетенцію цього органу тощо.

Зокрема, частиною другою статті 38 Конституції Криму закріплюються лише загальні питання компетенції Радміну у певних сферах. При цьому не розмежовуються повноваження уряду Криму на виконавчі повноваження (з питань, віднесених Конституцією України, Конституцією Криму і законами України до самостійного відання Автономної Республіки Крим), та державні виконавчі функції і повноваження (делеговані відповідно до законів України).

Зокрема, в законі пропонується врегулювати взаємовідносини Радміну з Кабміном, центральними органами виконавчої влади, Верховною Радою Криму, республіканськими органами виконавчої влади, розташованими на території автономії районними державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування та їх асоціаціями, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями.

Проектом закону також передбачається регламентація організації діяльності голови уряду Криму, його заступників, керівника апарату Радміну, порядок проведення засідань, статус апарату, вимоги до актів, фінансування, соціальне та інше забезпечення.

За словами міністра юстиції, у процесі підготовки проект закону був без зауважень погоджений Радою міністрів Криму.

АЗАРОВ ЗАБОРОНИВ ТАБАЧНИКУ ЗАКРИВАТИ ШКОЛИ

Прем'єр-міністр України Микола Азаров вважає, що не можна закривати жодну школу, поки не вирішені питання з підвозом дітей до інших навчальних закладів шкільним автобусом і питання працевлаштування вчителів шкіл, які закриваються.

Як повідомила прес-служба Кабміну, поза тим, що рішення про закриття приймають місцеві органи влади, які коштом своїх бюджетів утримують школи, глава уряду доручив міністру освіти й науки Дмитру Табачнику не допустити закриття ні однієї школи, якщо не виконано зазначені умови.

«Зрозуміло, що просто так, на чиєсь бажання ми школи не закриваємо, - підкреслив Азаров. – Підстави мають бути абсолютно об'єктивні, і батьки з вчителями мають їх зрозуміти. Але у кожному випадку, коли безумовно доцільно закрити школу через недостатню кількість учнів та неможливість забезпечити якісний навчальний процес, міністр особисто буде відповідати, щоб у дітей був шкільний автобус, а вчителі працевлаштовані. Без цього я забороняю закривати школу».

Слід зазначити, поточного року за кошти державного і місцевого бюджетів, з інших джерел передбачено придбати біля 550 шкільних автобусів.

Нагадаємо також, що міністр освіти і науки Дмитро Табачник виступає за закриття шкіл, у яких навчається менше 40 школярів. За його словами, в Україні налічується 606 шкіл, в яких навчається від 1 до 10 учнів. До нового місця навчання дітей повинні будуть возити шкільні автобуси.

ЧОМУ У ШТАТАХ ДЕШЕВШИЙ ХЛІБ?

Голова Комітету Верховної Ради з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва Наталія Королевська вимагає парламентського розслідування причин зростання цін на продукти. Як повідомили УНІАН у прес-службі Н.Королевської, про це вона заявила на брифінгу у Верховній Раді.

«Зростання цін на основні продукти харчування значно перевищили офіційну статистику. Молоко подорожчало на 33%, борошно - на 70%, капуста - на 133%, картопля - на 100%, олія - на 40%, а ціни на гречку зросли втричі. Скорочується виробництво продуктів харчування. За минулий рік на 100 тис. тонн вироблено менше хліба, на 219 тис. тонн менше вирощено овочів, і майже на тисячу тонн впало виробництво картоплі. При цьому збільшився імпорт продуктів харчування з Китаю і країн Азії», - сказала народний депутат.

Голова парламентського комітету відзначила, що в України побитий рекорд цін на продукти першої необхідності. «У Луганській області середня ціна на борошно в супермаркеті 6,50 гривень, тобто 80 центів США. У Сполучених Штатах ціна в 2,5 рази менша - 30 центів, у Франції - 34 центи, у Грузії - 45 центів. Невже в нашій країні населення в 2-3 рази багатше, ніж у цих країнах? Неконтрольоване зростання цін на продукти - це результат непродуманих дій уряду, викликаного ними ажіотажу на ринку та споживчої паніки», - заявила Н.Королевська.

Народний депутат упевнена, що найстрашніше для економічної стабільності країни - це ручне регулювання. На її думку, наближені до влади компанії заробляють на дефіциті сотні мільйонів доларів. «Тільки на ввезенні китайської гречки, за попередніми підрахунками, ділки заробляють понад 130 млн. грн., а ще сотні мільйонів гривень заробляють на потрійній ціні», - вважає Н.Королевська.

«РОСІЯНИ – ДІТИ, ЯКІ ПІШЛИ ВІД БАТЬКІВ І ОДРУЖИЛИСЯ, З КИМ ВИЙШЛО...»

24 лютого народний депутат України від Партії регіонів Володимир Зубанов презентував у Львові загальнонаціональний проект «Україна: історія великого народу». За словами Зубанова, проект «Україна: історія великого народу» започаткований для того, щоб віднайти спільне коріння для усіх українців та популяризувати українську історію, повідомляє журналіст ЗІКу.

Він реалізовується за кількома напрямами. Передусім, це видання книжок з історії України від трипільських часів до сучасної історії; заснування картинних галерей на історичну тематику, проведення круглих столів та конференцій і навіть балетні постановки та зйомка фільмів.

Нардеп каже, що у нього досить часто виникають суперечки з колегами-депутатами щодо української мови та історії. Так, коментуючи висловлювання його колеги по партії Вадима Колесніченка щодо російської мови в Україні, Зубанов повідомив наступне: «Я говорю до нього: Вадиме *(Колесніченко, – ЗІК.)*, нащо ти радикалізуєшся, ти ж сам голосував за закон про засади зовнішньої та внутрішньої політики, а там чітко вказано, що українська мова є обов'язковою, тепер їдь до Сімферополя і навчай чиновників розмовляти українською».

Відповідаючи на питання присутніх про те, як він ставиться до міністра освіти, науки молоді та спорту Табачника, В. Зубанов відповів, що його власна позиція щодо української мови є відмінною від поглядів Табачника, і що агресивна позиція останнього, можливо, пояснюється, «зобов'язаннями перед кимось».

Народний депутат поділився також складнощами пропагування історії України серед росіян, наводячи приклади нерозуміння росіянами української історії: «До нас в Москві на виставці підходили росіяни і дивувались, яка може бути стародавня історія України, адже вашій державі лише 20 років?».

Коментуючи суперечки українських та російських істориків, В. Зубанов назвав росіян «дітьми, які пішли від своїх батьків та одружилися, з ким вийшло». Також народний депутат закликав росіян займатись своєю історією і не заважати українцям вивчати свою: «Я звертаюсь до них: не чіпайте нас і не лізьте в нашу історію!».

Організатор презентації повідомив присутніх, що він відправив 72 книжки в Москву для поповнення фондів бібліотеки української літератури. Також книжки з проекту «Україна: історія великого народу» розіслані в бібліотеки Канади, США та інших країн, де є українська діаспора.

РОБОЧИЙ ДЕНЬ ПЕРЕНЕСЕНО

В Україні робочий день з понеділка, 7 березня, перенесено на суботу, 12 березня, «з метою створення сприятливих умов для святкування 8 березня, Міжнародного жіночого дня», а також «з метою раціонального використання робочого часу», це передбачено розпорядженням Кабінету міністрів №2130-р.

Як йдеться в документі, уряд рекомендував керівникам підприємств, установ та організацій (за винятком органів Пенсійного фонду, держпідприємства поштового зв'язку «Укрпошта», держказначейства та банківських установ) перенести робочий день з 7 березня в порядку і на умовах, установлених законодавством, для працівників, яким встановлено п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями.

ЦЕРКВА РАДИТЬ УКРАЇНЦЯМ НЕ СВЯТКУВАТИ 8 БЕРЕЗНЯ

Українська православна церква Московського патріархату проти того, аби українці святкували Міжнародний жіночий день 8 березня у перший тиждень Великого посту, заявив архієпископ Луцький та Волинський Михаїл.

"Ми благословляємо наших вірян на жінок звертати увагу кожен день, а не лише один раз на рік. Бо 8 Березня - це швидше щось таке: прийшов і відкупився. Ми кожен день повинні шанувати материнство та жіноцтво як таке", - цитує священнослужителя ТСН.

Якщо чоловікам так хочеться приділити жінкам більше уваги, то владика порадив відзначати релігійні та всеукраїнські свята, які возвеличують жінку як матір. "Наприклад, є державне свято - День матері, або ж свято жінок-мироносиць. Я не вважаю, що потрібно робити багато ажіотажу навколо 8 Березня. Тим більше, що тлумачення цього свята є дуже різним. Не потрібно в перший тиждень посту собі щось вигадувати, щоб потім гадати, добре це чи погано", - сказав владика Михаїл.

Архієпископ вкотре закликав дотримуватися Великого посту, і якщо ж чоловіки все-таки планують привітати жінок, дарувати їм подарунки чи робити сюрпризи, то краще це зробити напередодні - у неділю (6 березня - останній день Масляної, у понеділок починається Великий піст, який триватиме до Великодня).

ВЕРХОВНА РАДА ЗАСЛУХАЄ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ СІМ'Ї

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про проведення парламентських слухань на тему «Інститут сім'ї в Україні: стан, проблеми та шляхи їх вирішення» (реєстр. №8079). Відповідний проект Постанови було внесено до парламенту народними депутатами України, членами Колегії ХДС Оксаною Білозір та Катериною Лук'яновою.

Виступаючи з парламентської трибуни, Оксана Білозір зазначила, що вона ініціювала парламентські слухання на цю тему ще у грудні 2007 року. «Два роки тому я мала можливість ознайомитися із соціологічним дослідженням на тему: «Уявлення про сім'ю та основні життєві пріоритети сучасної української молоді». Одним із запитань, на які мали відповісти молоді люди, пропонувалось визначити свої життєві пріоритети із десяти запропонованих. Знаєте, який пріоритет обрала українська молодь (а це були молоді люди віком від 18 до 30 років)? Це – сім'я! Сім'я відіграє надзвичайно важливу роль в розвитку суспільства, адже вона є сплетінням цілої системи зв'язків: економічних, правових, соціальних, етичних» – зазначає пані Білозір. За її словами, саме завдяки сім'ї відбувається соціалізація особистості, адже сім'я відтворює людину не лише як біологічну істоту, а і як громадянина.

Метою проведення таких слухань є визначення того, якою ж сьогодні є звичайна українська сім'я, які питання її хвилюють, розробити нову державну політику у сфері сімейних відносин, яка базуватиметься на гаслі: «Благополучна сім'я – пріоритет державної політики». «Майже кожного року ми проводимо парламентські слухання, або ж заслуховуємо Уряд з питання оздоровлення дітей. Ми приділяємо увагу становищу молоді, соціальному захисту пенсіонерів і молодих батьків. Але ж це все складові одного соціального інституту – сім'ї – зазначає пані Білозір.

Згідно з рішенням Верховної Ради України, парламентські слухання відбудуться 6 липня 2011 року.

НЕ ПЛЮЙ У КРИНИЦЮ!

СУД ЗАСУДИВ ДВОХ АКТИВІСТІВ ФРОНТУ «СЕВАСТОПОЛЬ-КРИМ-РОСІЯ»

Апеляційний суд Криму засудив активістів громадської організації «Народний фронт «Севастополь-Крим-Росія» Валерія Под`ячего і Семена Клюєва, які звинувачуються в посяганні на територіальну цілісність і недоторканність України, до трьох років позбавлення волі умовно з випробувальним терміном один рік. Про це йдеться в переданому агентству УНІАН повідомленні В. Под`ячего, координатора народного фронту «Севастополь-Крим-Росія».

Активіст вважає вирок непереконливим. «Буду радий, якщо справа дійде до Європейського суду з прав людини, який неодноразово вказував у своїх рішеннях на неприпустимість переслідування інакомислення», - сказав він.

Як повідомляв УНІАН, кримське Управління СБУ в січні 2008 року порушило щодо фронту «Севастополь-Крим-Росія» кримінальну справу за статтею «Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України». Представникам організації В.Под`ячему і С.Клюєву було висунуто звинувачення в заклику до приєднання Криму до Росії.

Апеляційний суд Криму в грудні 2009 року засудив С.Клюєва до чотирьох років позбавлення волі, але, враховуючи похилий вік підсудного, відклав виконання вироку на два роки. Запобіжним заходом С.Клюєву суд визначив підписку про невиїзд.

Верховний Суд України в березні 2010 року відмінив вирок Апеляційного суду стосовно С.Клюєва.

Апеляційний суд Криму у вересні 2010 року направив справу на додаткове розслідування.

Колегія суддів судової палати у кримінальних справах ВСУ в листопаді 2010 року відмінила постанову Апеляційного суду Криму про повернення справи на додаткове розслідування і направила справу для продовження розгляду в суд першої інстанції.

СКІЛЬКИ ЩЕ ТРИВАТИМЕ ЦЯ ГАНЬБА?

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.).

Между прочим, речь шла о людях, вся вина которых перед властью большевиков состояла лишь в том, что они были русскими морскими офицерами. Если, по мнению севастопольцев, массовые убийства русских офицеров есть подвиг, то улица имени Гавена — Даумана в городе Севастополе непременно должна быть. Если же нет, то доколе будет продолжаться этот позор?»

Вулиця Гавена у Севастополі – не єдине увічнення більшовицьких убивць. Є ще вулиці Н.Островської, Пожарова, відомих не лише вбивствами, а й жорстокими катуваннями людей перед стратою.

Наш сучасник, автор книги «Севастопольская Голгофа», що вийшла у 2005 році, Аркадій Чікін, пише «...в Крыму красный террор отличался особой жестокостью, патологическим зверством... 29 ноября 1920 года в Севастополе на страницах издания "Известия временного Севастопольского ревкома" был обнародован первый список казненных людей. Их число составило 1634 человека (278 женщин). 30 ноября опубликован второй список — 1202 казненных человека (88 женщин).

По данным издания "Последние новости" (№ 198), только за первую неделю после освобождения Севастополя расстреляно более 8000 врангелевцев. Среди этих несчастных были не только военные, но и чиновники, а также большое количество людей, имевших высокий социальный статус. Их не только расстреливали, но и топили в севастопольских бухтах, привязав к ногам камни" (там же, с. 122).

Город вымер, население прячется в погребах, на чердаках... Офицеров вешали обязательно с погонами... Расстреливали больных и раненых, молоденьких гимназисток – сестер милосердия и сотрудников Красного Креста, земских деятелей и журналистов, купцов и чиновников. В Севастополе казнили около 500 портовых рабочих за то, что они при эвакуации обеспечивали загрузку кораблей врангелевских войск" (там же, с. 125).

До речі, автор цих рядків, Аркадій Чікін, відгукнувся на оприлюднену Заяву координатора громадського комітету «Український Севастополь» Миколи Владзімірського. Зателефонувавши, він сказав, що цілком підтримує заяву й у п'ятницю, 4 березня, на місці встановлення анотаційної дошки Гавену, за адресою вул. Гавена,6, висловить протест діям влади.

Прокоментувати цю сумну подію погодився й голова громадської організації «Морское собрание» Володимир Стефановський:

- Я не люблю севастопольську вулицю Леніна через її назву, але інколи все-таки нею ходжу. Одного разу, проходячи повз встановлений тут пам'ятник воїнам комсомольцям, я мав нагоду бачити досить показовий випадок. Молода мама ніяк не могла втихомирити свого синка дошкільного віку, що репетував на всю округу. Порівнявшись з пам'ятником, вона використала останній аргумент, сказавши: «Подивись, навіть герої над тобою сміються». Хлоп'я не забарилося з відповіддю: «Дай мені автомат і я буду героєм». Думається, чимало часу знадобиться, аби переконати хлопця, що геройство - це сила духу, а не сила зброї. А становлення більшовицької доби - це якраз сила зброї.

Я дивуюся, державі 20 років, а вона не дбає про свої власні атрибути, про свою історію, продовжуючи увічнювати більшовицьких катів, як ось зараз, встановлюючи анотаційну дошку Гавену. Це був яскравий представник становлення більшовизму на цій землі, коли людське життя було нічого не варте, коли людей страчували не лише за переконання, а й навіть за соціальне походження.

С. Кожаєва (позаду на стіні - слід від демонтованої дошки).

Пам'ятник Леніну, вулиці: Совєтська, Гавена, Пожарова, Крупської, Островської, площа 60-річчя Жовтневої революції, проспект Жовтневої революції – все не перерахувати. Треба змінювати топоніміку. Адже вона має чималий вплив на свідомість людей.

В. Стефановський.

У зв'язку з намірами місцевої влади встановити в Севастополі анотаційну дошку Гавену, організація «Морское собрание» звертатиметься до Президента та міністра культури України з проханням надати оцінку діям місцевої влади та припинити увічнювати катів нашого народу в місті Севастополі.

Розмова з Володимиром Стефановським, відгук А. Чікіна та повідомлення про те, що ще декілька громадських організацій міста збираються висловити протест щодо встановлення анотаційної дошки Гавену-Дауману, вселяє надію, що ганебну практику вшанування більшовицьких катів на нашій землі вдасться зупинити.

P.S.
«ХОТИТЕ – СМЕЙТЕСЬ, ХОТИТЕ – НЕТ...»

Поки верстався номер, у владних кабінетах тривала дискусія - дозволити чи заборонити захід. Інтрига зберігалася до останнього дня. 4 березня об 11 годині мали розпочинатися урочистості, а о 9-й у відділі внутрішньої політики міської держадміністрації ще не знали, відбудеться захід чи буде відмінений. Приліплену цементом до стіни будинку анотаційну дошку Гавену зняли просто перед відкриттям. На місце події прибула заступниця голови Гагарінської райдержадміністрації з соціальної та гуманітарної політики Світлана Кожаєва. На моє запитання про запланований захід вона відповіла:

- Хотите - смейтесь, хотите – нет, но никто ничего не знал. Я двое суток искала того, кто внес в план горсовета и госадминистрации это мероприятие.

Посадовиця явно лукавила, бо перед тим, як розіслати журналістам плани двох гілок влади, їх, мабуть же, візують, якщо не перші посадові особи, то хоч би їхні заступники. До того ж в обох планах був зазначений відповідальний за проведення заходу – голова Гагарінської райдержадміністрації Олександр Челомбітко. Не знати про захід, за який відповідає патрон, його заступниця з соціальної та гуманітарної політики Світлана Кожаєва не могла.

Прикро й те, що українська громада не прибула за призначеною адресою. Голова «Просвіти», як весільний генерал, прибув на місце події сам (без жодного з 1600 членів ГО, за які він звітує), розцілувався з пані Кожаєвою й з усієї сили захищав її, доводячи, що ні вищезгадана посадовиця, ні керівництво міста нічого не знали. Схоже, що п. Проценко давно «приручений» владою й просто гальмує волевиявлення просвітян. Я дуже хотіла б помилитися, але іншої думки поки що не маю.

Єдиний, хто спрацював, як завжди, швидко й креативно – це Микола Владзімірський, координатор громадського комітету «Український Севастополь». Його Заява була вчасною, доречною і влучила в ціль.

Лідія СТЕПКО.

м. Севастополь.

ГЕТЬ ІМЕНА КАТІВ З КАРТИ СЕВАСТОПОЛЯ!

В опублікованому плані заходів Севастопольської міської державної адміністрації анонсовано відкриття 4 березня 2011 р. об 11.00 анотаційної дошки за адресою: вул. Гавена, 14-а.

Очевидно, що не всі севастопольці знають і пам'ятають про те, що «сын латиського народу Юрій Петрович Гавен – комуністичний діяч Криму і Севастополя» насправді був Яном Ернестовичем Дауманом. А «відзначився» він в Севастополі як родоначальник масового терору. "Считаю нужным напомнить, что я применил массовый красный террор еще в то время, когда он еще партией официально не был признан. Так, напр., в январе 1918 года я, пользуясь властью пред. Севаст. Военно-Револ. Комитета, приказал расстрелять более шестисот офицеров-контрреволюционеров" – ці слова належать кату, який здобув свою сумну славу жорстоким вбивством російських морських офіцерів.

Отже, державна влада не лише не прибирає з топонімічної карти міста імена кровожерів і нелюдів, а й закріплює їх увічнення.

Громадський комітет «Український Севастополь» виступає з рішучим протестом проти появи анотаційної дошки Гавену-Дауману і вимагає перейменування вулиць, які носять імена більшовицьких вбивць і організаторів масового терору, як-то «Ленина», «Надежды Островской», «Николая Пожарова» та інших.

28 лютого 2011 р.

* * *

4 березня у Севастополі мають урочисто відкрити анотаційну дошку більшовицькому діячу Юрію Гавену.

Українська громадськість Севастополя, товариство «Просвіта», організації Спілки офіцерів України та ветеранів ВМС України виступають з рішучим протестом проти встановлення анотаційної дошки севастопольському кату і терористу Гавену-Дауману і вимагають перейменування вулиць, які носять імена більшовицьких убивць і організаторів масового терору, як-то Леніна, Кожанова, Мокроусова, Надежды Островской, Николая Пожарова та інших.

Якщо влада не відмовиться від провокаційного замислу, що не об'єднує, а розмежовує севастопольців, то українська громада міста пікетуватиме сплановані захід, який принижує людську гідність севастопольців, честь армії і флоту...

Прес-служба міського товариства «Просвіта».

2 березня 2011 р.

«НАША СПІВПРАЦЯ СПРИЯЄ ПОДОЛАННЮ НАСЛІДКІВ РАДЯНСЬКОГО ТОТАЛІТАРИЗМУ...»

Руслан Забілий на запрошення литовського Центру досліджень геноциду та резистансу відвідав вільнюський Музей жертв геноциду, розташований у колишній тюрмі КГБ. Історик вивчав архівні документи Фонду діяльності радянських репресивних структур у литовському музеї.

21–25 лютого директор Національного музею-меморіалу жертв окупаційних режимів «Тюрма на Лонцького» Руслан Забілий провів презентацію та віртуальну екскурсію для литовських колег-музейників та істориків.

На заході, окрім дирекції та працівників Музею жертв геноциду в колишній в'язниці КГБ, були присутні Тереза-Бірута Бураускайте — директор Центру досліджень геноциду й резистансу Литви (аналог Українського інституту національної пам'яті, але зі статусом міністерства), помічник міністра освіти Литви Імантас Меліан, депутати литовського Сейму, представники ветеранської організації Національних партизанів Литви, науковці.

«Наша співпраця сприяє розвитку академічних свобод в Україні, подоланню наслідків радянського тоталітаризму та активізуватиме дослідження історії східноєвропейських визвольних рухів, у діяльності яких є багато спільного», — підкреслив Руслан Забілий.

Під час робочих зустрічей із керівництвом Центру досліджень геноциду й резистансу Литви, директором Музею жертв геноциду Євгеніусом Пейкштенісом, членом комісії Сейму із прав людини депутатом Далією Куодіте домовлено про чергові спільні проекти.

«Литовці надаватимуть методично-консультативну допомогу зі створення та ведення експозиційної роботи, участі музею «Тюрма на Лонцького» у музейних заходах на міжнародному рівні. Ми запланували спільні дослідження контактів ОУН та УПА з литовським підпіллям, участі литовців у визвольній боротьбі українців, взаємин литовців та українців під час перебування у радянських таборах», — розповів Руслан Забілий.

Нагадаємо, що офіційна співпраця литовського Центру геноциду і резистансу та Центру досліджень визвольного руху розпочалася ще 2006 року, і литовські колеги надавали цінні консультації співробітникам ЦДВР під час створення музею-тюрми у Львові. А у 2008 році Євгеніус Пейкштеніс та Даліус Жигеліс були у складі журі конкурсу на найкращу ідею архітектурного втілення львівського музею.

Руслан Забілий попрацював із колекцією архівних документів музею, що зосереджені у Фонді діяльності радянських репресивних структур та стосуються історії українського визвольного руху, але досі є недоступними для науковців України. Нагадаємо, що сфера наукових інтересів Забілого торкається стратегії та тактики УПА.

Литовці планують відповідний візит до Львова найближчим часом, зокрема, для відзначення п'ятиріччя співпраці із Центром досліджень визвольного руху. З того часу Львів у 2007 році побачив виставку про литовський визвольний рух, а Литва у 2009 році — виставку «УПА. Історія нескорених», яка експонувалася у литовському Сеймі. У науковому збірнику «Український визвольний рух» друкувалися статті литовських дослідників, а в Литві — українських.

Прес-центр Центру досліджень визвольного руху.

history@cdvr.org.ua

ПРЕЗИДЕНТ ЕСТОНІЇ ЗАКЛИКАВ ЗАПИСУВАТИ СПОГАДИ ПРО СРСР

Президент Естонії Тоомас Хендрік Ільвес закликав жителів країни записувати спогади про радянські часи, щоб молодь розуміла, що відбувалося у той час, повідомляє РІА «Новости» з посиланням на канцелярію глави держави.

«Я закликаю тих, хто пам`ятає часи СРСР, записати свої спогади. Щоб ми знали, як ішли справи. І щоб молоді люди, які самі цього часу не пам`ятають, розуміли, що відбувалося з нашою землею і нашими людьми», - сказав Ільвес, виступаючи в Талліні на зборах, приурочених завершенню випуску серії книг Eesti malu («Пам`ять Естонії»).

«Щоб відчути історію, треба читати спогади», - зазначив він.

ЗАРОБИТИ НА ГІТЛЕРІ?

Голова Вінницької обласної державної адміністрації Микола Джига розраховує, що обласний бюджет матиме 2% додаткового доходу після створення історико-меморіального комплексу пам'яті жертв фашизму на території ставки «Вервольф».

«Крім популяризації Вінницької області як історичного краю, експерти порахували, що потік туристів до цього історико-меморіального комплексу пам`яті жертв фашизму буде таким, що обласний бюджет матиме 2% додаткового доходу», - повідомив М.Джига. *(Враховуючи, що доходи облбюджету на 2011 рік затверджено на рівні 2,2 млрд. грн., можна припустити, що за рік сума доходів становитиме більш як 40 млн. грн. – УНІАН.)*

М.Джига також розповів, що спершу територію ставки буде передано обласному краєзнавчому музею з одночасним отриманням статусу музею. «Потім територія буде захищена, освітлена, введена пропускна система на територію ставки. Там буде побудовано павільйон з легких конструкцій і в ньому розташовуватиметься експозиція з трофейних предметів того часу. Природно, об`єкт буде взято під охорону», - сказав М.Джига.

Крім того, планується організувати на території відкритий майданчик, на якому буде виставлена військова техніка часів Великої Вітчизняної війни. «І буде введено платний вхід для відвідин комплексу. Побачите, що тут буде паломництво», - переконаний М.Джига.

Як повідомляв УНІАН, голова Вінницької облдержадміністрації М.Джига ініціював створення туристичного маршруту на «Ставка Вервольф» (Вінницька область) до Дня Перемоги 9 травня 2011 року.

Довідка УНІАН. Ставка Гітлера «Вервольф» (нім. Werwolf - «перевертень») розташовувалася в 8 км на північ від Вінниці біля с. Коло-Михайлівка. Вона призначалася для управління військовими діями на Східному фронті, а деякі дослідники припускають, що й для подальших бойових дій у напрямі Ірану та Індії. Будівництво велося з осені 1941 р., діяти почала з квітня 1942 р., у березні 1944 р., напередодні німецького відходу, ставку висадили в повітря.

«Вервольф» фактично був зменшеною копією головної ставки Гітлера «Вольфшанце» в Східній Пруссії. Мав електростанцію, аеродром, водопостачання. Наземна частина - 81 дерев`яний будинок, підземна - три залізобетонні бункери, зокрема, головний бункер Гітлера з товщиною стін 2,5 м, перекриттів - 4,5 м.

«ДЕ ТІЇ СТРУНИ, ДЕ ГОЛОС ПОТУЖНИЙ, ДЕ ТЕЄ СЛОВО КРИЛАТЕ...»

(Продовження. Поч. на 1-й стор.).

Головним спонсором свята став заступник голови Товариства зв'язків з українцями за межами України, директор підприємства «Світ» Василь Стефанюк. А голова громадської організації «Фронт Змін» у Криму Олексій Бурбак, цьогоріч вперше долучився до проведення конкурсу, надав кошти для преміювання переможців. Крім того, фінансову допомогу надали депутат Залізничної райради м. Сімферополя Костянтин Ревич та депутат Сімферопольської міськради Олександр Черняго. Особливу подяку за активну участь і підтримку організатори конкурсу висловили: першому заступнику Постійного Представника Президента в АР Крим Віктору Плакиді; представнику Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення у АР Крим Андрію Іванцю; директору підприємства «Сакський комбінат хлібопродуктів» Володимиру Кунцову; голові громадської організації «Інтеграція і розвиток» Олегу Смирнову; ректору Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського Миколі Багрову; голові кримської організації «Союз Українок» Поліні Король; заступнику голови кримської організації УНП Миколі Борисенку; голові кримської організації КУН Василю Овчаруку; начальнику відділу у справах міжнаціональних відносин Рескомнацу Юрію Косминіну, а також Андрію Щекуну, Олені Чернокульській, Вадиму Границькому, родинам Миколи і Степана Стефанюків.

Нагадаємо, що Всекримський конкурс «Змагаймось за нове життя!» є змаганням учнівської та студентської молоді за номінаціями: «Твір», «Науково-пошукова робота», «Декламація», «Інсценізація» та «Малюнок». Це справжнє свято для учнів і студентів нашого півострова, адже охоплює понад 60 кримських навчальних закладів. У конкурсі беруть участь близько 500 викладачів і 3000 конкурсантів з 10 районів та 11 міст Криму. Визначення переможців з номінацій «Твір» та «Науково-пошукова робота» відбувається заздалегідь до проведення головного етапу, а очний тур номінації «Малюнок» - за тиждень до основного конкурсу на базі ЗОШ № 29 м. Сімферополя (про це «КС» вже повідомляла минулого тижня). Що стосується другого (і головного) етапу змагань з номінацій «Декламація» та «Інсценізація», в якому цього року взяли участь 289 учасників, то він підбив підсумки всієї роботи конкурсантів і журі, визначивши переможців з усіх номінацій.

У актовій залі ТНУ ім. В. І. Вернадського, де яблуку ніде було впасти від чималої кількості школярів, студентів, гостей і офіційних осіб, які прийшли привітати учасників, відбулося урочисте відкриття конкурсу. Усі конкурсанти, які прибули на свято з різних куточків кримського півострова, були вдягнені у національні костюми, що привносило в атмосферу дійства особливу красу і радувало око. Розпочалося свято з поетичної частини, яку підготували студенти Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського і Сімферопольського музичного училища ім. П. Чайковського, присвяченої окремим періодам творчості знаної поетеси, прозвучали уривки з віршів, з листів Лесі Українки. Після заглиблення у поетичне слово настала офіційна частина свята, яку відкрила голова оргкомітету конкурсу – заслужений учитель України, методист вищої категорії Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України Тетяна Захарова. У своєму привітальному виступі вона щиро подякувала Представництву Президента України в АР Крим, Міністерству освіти і науки АРК, Таврійському національному університету ім. В. І. Вернадського і усім шанувальникам творчості Лесі Українки з різних державних і недержавних структур і громадських організацій за сприяння і допомогу у проведенні цього свята. «Рівень конкурсантів з кожним роком зростає, - зазначила пані Тетяна, - учні й студенти демонструють неабияку майстерність виразного читання поезій Лесі Українки, інсценізацій її драматичних творів, долучаються до науково-пошукової роботи, показують свої здібності в художньо-образотворчому мистецтві, і це доводить, що подібні конкурси дуже потрібні і важливі для виховання у нашої молоді почуття патріотизму, національної гідності, поглиблення знань з нашої історії, культури і літератури».

Після виступу головної берегині свята, як називають Тетяну Миколаївну її колеги, слово взяла гостя з Представництва Президента України в АРК Лариса Миркіна, яка за дорученням Постійного Представника Президента України в АРК Володимира Яцуби щиро привітала учасників конкурсу і вручила подяки від Представництва за активну участь у підготовці і проведенні конкурсу учителям різних шкіл автономії.

Офіційну частину урочистостей продовжив виступ начальника Кримської філії Інституту інноваційних технологій і змісту освіти МОН України Єлизавети Бикової, яка також вручила подяки за активну участь у проведенні конкурсу. На цей раз серед нагороджених були декан факультету української філології та народознавства ТНУ ім. В. І. Вернадського Юрій Прадід, начальник управління освіти Сімферопольської міської ради Тетяна Сухіна, заступник голови Товариства «Україна-Світ», директор підприємства «Світ» Василь Стефанюк, керівник студії «Світанок» Алла Петрова та багато інших, небайдужих до проведення цього дійства, людей.

Далі з привітальним словом виступили Василь Стефанюк, Анатолій Ковальський (громадська організація «Фронт Змін») та Тетяна Чупрова (директор ЗОШ № 29 м. Сімферополя), які побажали учасникам успіхів і натхнення, а також любити Крим так, як його любила Леся Українка. А Юрій Прадід, на правах господаря, зазначив, що вже вчетверте факультет української філології з радістю відкриває двері усім, хто вболіває за українське слово.

Після виступів усіх офіційних осіб розпочалося нагородження переможців з номінацій «Твір», «Науково-пошукова робота» і «Малюнок». Загальна кількість учасників у номінаціях «Твір», «Науково-пошукова робота» – 74, а у номінації «Малюнок»: заочний тур – 272, очний тур – 107.

У номінації «Твір» (учні 10-11 класів та студенти) І місце посіла Сич Вікторія з НВК «Школа-гімназія» № 3, смт. Чорноморське (кер. Копієвська Н.Я.);

ІІ місце - Клименко Владислава, 10 клас, НВК «Школа-гімназія № 25», м. Сімферополь (кер. Смаль О.П.);

ІІІ місце - Кузнєцова Катерина, Євпаторійська філія ТОВ медичний коледж «Монада» (кер. Глух О.М.).

У номінації «Твір» (учні 7-9 класів) перемогли:

І місце: Сашкевич Аліна – НВК «Українська школа-гімназія» (кер. Бєляєва А.Р.);

ІІ місце: Мамутова Аліє – ЗОШ № 2, м. Бахчисарай (кер. Скидан Т.В.);

ІІІ місце: Такирова Ельмаз – 9 клас, НВК «Гімназія № 11» ім. К.А.Треньова (кер. Гавшина О.В.).

Переможці номінації «Науково-пошукова робота»:

І місце: Позненко Лідія – ТНУ ім. В.І. Вернадського, ІІІ курс (кер. Киричок М.С.);

ІІ місце: Степаненко Віктор – ПНВК «Гімназія школа-садок «Консоль», 10 клас (кер. Галига В.О.);

ІІІ місце: Хуторна Ганна – Керченський економіко-гуманітарний інститут, 4 курс (кер. Гасанова В.Т.).

Після вручення нагород усі учасники та їхні вболівальники перейшли до аудиторій, де відбувалися змагання з номінації «Декламація». Учасників поділили за віком і класами, і треба зазначити, що цього року вперше не змагалися разом учні 10, 11 класів і студенти, а були розділені на дві категорії: окремо учні 10 класів та учні 11 класів і студенти, через велику кількість бажаючих виступити.

Водночас в актовій залі відбувався показ виступів конкурсантів з номінації «Інсценізація». Усього на сцену вийшло 14 колективів, а це 47 учасників з різних навчальних закладів Криму. Юні актори перевтілювалися в героїв численних творів видатної української поетеси, вражали своєю грою і тією щирістю, на яку здатні їхні молоді душі.

Після закінчення змагань відбулося загальне підбиття підсумків.

Серед учнів 1-4 класів у номінації «Декламація» І місце посіла Осадченко Ірина, 3 клас, студія «Світанок» (кер. Петрова А.В.);

ІІ місце - Коровнікова Діана, 2 клас, НВК «Школа-гімназія» № 25, м. Сімферополь (кер. Цисарук Ф.М.);

ІІІ місце поділили між собою Косарева Аліса, 4 клас, НВК «Школа-гімназія» №10, м. Сімферополь (кер. Козир Т.А.), Процай Наталія, 3 клас ЗОШ № 29, м. Сімферополь (кер. Сліпкіна Т.Ф.) і Шустік Анастасія, 4 клас, ЗОШ № 1, смт. Красногвардійське (кер. Воробйова Л.М.).

Серед учнів 5 класів перемогла Чубукчі Каміль, ЗОШ № 2, м. Сімферополь (кер. Левон С.А.);

ІІ місце поділили Береза Таїсія, Некрасовська ЗОШ (кер Поліщук В.Л.) і Артьоменко Марія, НВК «Таврійська школа-гімназія» № 20, м. Сімферополь (кер. Любас О.Д.);

ІІІ місце посіла Фаміна Валерія, Красногвардійська ЗОШ № 1 (кер. Рагозянська Т.О.).

Серед учнів 6 класів: І місце посіла Ломакіна Дар'я, ЗОШ № 23, м. Сімферополь (кер. Алієва Н.Б.);

ІІ місце - Белевцева Ольга, ЗОШ № 26 м.Сімферополь (кер. Нестеренко О.А.);

ІІІ місце поділили Самсоненко Галина, Некрасовська ЗОШ (кер. Пайщук В.Л.) і Лукіна Анастасія, НВК «школа-ліцей» № 3 ім. А. Макаренка (кер. Олексик О.Л.).

серед учнів 7 класів переміг Юсупов Арлен, студія «Світанок», м. Сімферополь (кер. Петрова А. В.);

ІІ місце посіла Чумак Євгенія, ЗОШ смт. Вишнівка Красноперекопського р-ну (кер. Марпшал Л.Ф.)

ІІІ місце поділили між собою Ніколаєнко Варвара, ЗОШ № 29 м. Сімферополь (кер. Алуніна Л.М.) і Просєкова Ганна, НВК «Українська школа-гімназія», м. Сімферополь (кер. Любенко Ю.В.).

серед учнів 8 класів І місце посіла Мансурова Зоя, ЗОШ № 12, студія «Світанок», м. Сімферополь (кер. Петрова А.В.);

ІІ місце - Звягельська Катерина, ЗОШ № 12, м. Сімферополь (кер. Левон С.А.);

ІІІ місце - Корецький Георгій, СНВК «школа-сад» № 6, м.Сімферополь (кер. Данова Л.І.).

серед учнів 9 класів переміг Поліновський Олександр, НВК «Школа-гімназія» № 25, студія «Світанок» (кер. Петрова А.В.);

ІІ місце посіла Харьковська Юлія, ЗОШ № 26, студія «Світанок» (кер. Петрова А.В.);

ІІІ місце поділили Вельчинська Марина, ЗОШ с. Зернове Джанкойського р-на (кер. Бібнева Л.В.), Тумшинцева Марія, Бабкова Ірина, НВК «ВКЛ» № 41, м. Сімферополь (кер. Фурсова Л.О.) і Гізатулліна Гульнара, НВК «Школа-гімназія» № 25, м. Сімферополь (кер. Апанська О.Д.).

(Закінчення на 8-й стор.).

«...КРАСНЕТЬ УДУШЛИВОЙ ВОЛНОЙ, СЛЕГКА СОПРИКОСНУВШИСЬ РУКАВАМИ...»

За радянських часів не існувало в державі свята усіх закоханих - Дня святого Валентина. Тодішні календарні дати здебільшого мобілізовували громадян на трудові подвиги, і таки не марно. Досить популярним, але не надто сексуальним архітектурним витвором були фігури робітника і селянки, що символізували союз двох прошарків суспільства та повагу до людей праці.

Що ж сталося з робітником, а радше, селянкою сьогодні?

Дівчина, тим більше сільська, ще з дорадянських часів цінувалася в Україні та й Росії своєю скромністю, цнотливістю, стриманістю, працелюбством. Саме така могла стати щиро відданою своїй родині, вірною, слухняною і терплячою помічницею чоловікові. Тож добре ім'я нареченої вважалося запорукою щасливого шлюбу.

А за часів Тараса Григоровича Шевченка для дівчини не могло бути більшого горя і гріха, ніж стати покриткою, - таку гнали і з дому, і з села на вірну загибель.

Та і в подальшому стосунки парубка і дівчини утаємничувалися, аж доки до оселі нареченої не навідувалися свати.

Радянська влада, використовуючи давні, притаманні народові традиції і усвідомлюючи, що міцна родинна ланка - це запорука монолітного, а отже - керованого суспільства, з одного боку, розкріпачила жінку, а з іншого, - не зазіхала на ті моральні цінності, які, хоч і адаптовувалися до сучасності, але збереглися.

Стосунки поміж чоловіком і жінкою дедалі збагачувалися емоціями - те, про що раніше цнотливо мовчали, одержало свої імена. Романтизоване, вірне, ні з чим не зрівнянне кохання, одне на усе життя, наповняло вірші, пісні, а школярки записували у своїх заповітних альбомах: «Помри, але не дай поцілунка без кохання». Будь-які ознаки його народження ретельно приховувалися навіть від задушевної подруги, що ж до батьків, то траплялося, як в пісні: «Не сказала добрий вечір, бо мати стояла...» Але така реакція на це явище була далеко не ознакою статевої незрілості. «Краснеть удушливой волной, слегка соприкоснувшись рукавами» доводилося і дорослим людям, яких Господь благословив на це велике почуття. А про те, що саме Він, можна довідатися і з Біблії, згідно з якою перед коханням поміж чоловіком і жінкою відступають будь-які родинні стосунки.

Діяти в унісон з часом намагалися і радянські функціонери: блудливих чоловіків розбирали на профкомах, а то і на партійних зборах. Реанімація сімейної злагоди іноді відбувалася під загрозою втрати партійного квитка. І тут вже важко сказати, хто частіше залишався «в мінусі». Та, як правило, справжнє кохання партійними зборами було не залякати.

Ким же стали сьогодні нам знайомі Ромео і Джульєтта, тургенєвські дівчата, Ассоль та їм подібні герої і героїні?

Щойно розпочалася перебудова, як робітника і селянку зсадили з п'єдесталу, дали їм в руки баули і послали спочатку в Польщу, а потім в Туреччину, аби, гордо називаючись підприємцями, вони торгували потім на наших ринках всіляким чужоземним непотребом. Розпочалася епоха суцільного непрофесіоналізму. Доморощені видавці видавали за гроші всіляку абракадабру пера так званих письменників і поетів. Втім, якщо моя альма матер (єдиний колись в СРСР Московський письменницький інститут) нас навчала, що письменник має завжди йти трохи попереду свого читача, то цей принцип не змінився - сучасні писаки таки йшли попереду, але не в той бік - їх вабили безсоромність, розпуста, препарування найделікатніших почуттів, як жаб у анатомці. Та незабаром «полуничка», якою вони намагалися привабити покупця, перетворилася на ціаністий калій...

Не відставало і телебачення. Вичерпавши резерв романтичних мексиканських фільмів і не створивши нічого путнього свого, на темі кохання воно побудувало цілу бізнес-індустрію. Замість «помри, але не дай поцілунка без кохання» нещодавно телеефір заполонила реклама: «Якщо не кохати, то хоча б кохатися!» А «гумова броня» вже стала притчею во язицех. Під улюлюкання запрошених обговорювалося, що ж робити з юнаком, у якого «стоїть на півшостого». Хлопцям і дівчатам, які навіть ніколи не бачилися (в тому й родзинка!) пропонували закохуватися навпомацки в темній кімнаті. Вони «обжималися», цілувалися, а то й більше, і лише потім довідувалися, хто це робив і з ким. А чарівна Анфіса Чехова, яка дуже любить робити «это», проводила своєрідні курси, на яких дівчата навчалися обманювати чоловіків (і це знов-таки ліжко, оголювання, поцілунки і цілі ночі насамоті) - за винагороду найбрехливішому - гроші.

А чого варті візити потенційного жениха до чотирьох претенденток, які мали нагодувати його делікатесами, продемонструвати усі свої чари, аби він потім сказав про кожну із них щось перед екраном в міру своєї вихованості та обрав (або не обрав) собі пару.

На телеканалах рясніють свахи, женихи, наречені, і останні, можливо, скажуть колись одне одному: «Давай одружимося!» Та, швидше за все, цього не трапиться, бо до РАКСу молодята сьогодні не поспішають. В минулому «покритки», дівки зі шкільної лави гордовито живуть разом з різними чоловіками, народжують дітей, і все це тепер - цілком нормально. На натяки, що цивільний шлюб - це добре, та чи не краще офіційно одружитися, вони лише знизують плечима: «А яка різниця?» І вже не виникає бажання пояснювати, що заява до РАКСу - це своєрідний «протокол» про наміри, а також тест на зрілість і серйозність почуттів.

Та яка там серйозність! Поживши під спільним дахом з кількома молодиками, жінки, як правило, «піднімають» потім своїх дітей самі, з допомогою бабусь та дідусів. А зауваження приймаються в багнети: «Буду жити з ким схочу і скільки схочу!»

Здається, і тут за порадника їм телевізор, де чи не щодня демонструються історії «зіркових» кохань. Тільки продавці-консультантки чомусь забувають, що небосхил у них значно вужчий і на ньому жодний Філіп Кіркоров не засяє. На мільйонерів теж надія невелика - їх усіх відловили ще в російських телесеріалах.

Та на особливу увагу заслуговує все-таки одне з останніх реаліті-шоу, що демонструється по каналу «ТЕТ». Його назва - «Твою маму» - викликає досить однозначні асоціації, а саме: з одним із найпопулярніших матів. То хто ж має робити «это» з «Твоєю мамою», якщо вже перейти від езопової мови до конкретики?

Та ніхто. Просто мами вихваляють перед можливими зятями своїх донечок. Намагаються подати товар лицем - доповідають, які у дівчини груди, а які ноги, цікавляться сексуальними здібностями «кандидата в депутати». Прикольно, чи не так? Навіть хочеться вигукнути: твою маму!

Але ж з трьох дівчат обирають лише одну,

а дві інші перед усім світом залишаються з гарбузом. Та і ці знайдуть-таки собі цивільного чоловіка. А якщо він почне зраджувати, знову на допомогу прийде телевізійна знімальна група з прихованою камерою і покаже усім телеглядачам як, з ким і в якій позі втішався чоловік зневаженої дружини.

Та повернімося до красивої легенди про святого Валентина, сповненої чистоти, жертовності, цноти. Невже вона нічому не навчає нашу збиту з пантелику, ошукану засобами масової інформації молодь? Бідний, бідний святий Валентин, адже і цей день у нас примудрилися перетворити на міжнародний сором. У програмі новин на «Інтері», зокрема, повідомили про змагання на честь свята закоханих на найдовший поцілунок, який тривав півтори доби. Продовжувався процес... й на унітазі та, щоб не схалтурити, у присутності свідків.

Ось таке воно, сучасне кохання. Одна втіха, що, аби не відбувалося підміни понять, замість цього слова здебільшого вживають інше - «стосунки». Їх планують, будують і показують усьому світові.

А кохання - це те, чого я бажаю вам, любі жінки, вітаючи вас з днем 8-го березня. Якщо ви ще не занапастили свою душу, то обов'язково його зустрінете.

Тамара СОЛОВЕЙ.

СЛОВО - ЗБРОЯ!

Ярослава ШУМЛЯКІВСЬКА

Ярослава Степанівна Шумляківська народилась 14 жовтня 1950 р. на Тернопільщині, у с. Храбузні Зборівського району. Після смерті Сталіна і повернення батька з Сибіру, де за зв'язок з національно-патріотичним підпіллям він відсидів 5 років і мав сидіти ще 20, родина у пошуках роботи переїхала в степові райони Криму. Тут Ярослава закінчила школу-інтернат, згодом — Золочівський сільськогосподарський технікум у Львівській області. Потім - Літературний інститут у Москві.

Твори друкували газети: «Кримська світлиця»,«Літературна газета», «Кримська правда», «Літературна Україна», журнали «Москва», «Журналіст», «Дніпро», «Ранок», інші газети, журнали, альманахи. Вийшли книжки віршів «Времена перемен», «Спасённые строки», написані російською. Ярослава Шумляківська — член спілки російських письменників. Мешкає у Московській області.

Видавництво «Терно граф» у 2010 р. видало книгу віршів Ярослави Шумляківської «Зупинка в дорозі».

Як повідомила газета «Літературна Україна», на засіданні Президії Ради Національної Спілки письменників України 7 лютого 2011 р. Ярославу Шумляківську разом з іншими літераторами було прийнято до Спілки. Вітаємо пані Ярославу з цією подією і пропонуємо увазі читачів нові вірші поетеси.

МОВА

У біді, як в траві, по коліна,
Ти прямуєш куди, Україно?
Незалежна, вродлива, палка...
Чом життя твоє — лиха ріка?
Не тому, що правителі хижі
Злу сприяють?
Всі злидні, як з діжі,
Лізуть, лізуть...
Вже мову чужу
Запроваджують —
хочуть маржу.
Підлі зрадники!
Тягнуть до згуби.
Не віддай свою душу їм, люба.

ШКОЛИ

На підтримку батькам і дітям, у яких закривають школи.

Знову закривають окупанти
В Україні рідномовні школи,
Під кремлівські навісні
куранти
Збурюють народ наш
вже відколи!..
Що тут скажеш?
Щось казати можна!
Влада ненавидить Україну,
Наші мрії чути неспроможна,
Ідентичність ставить нам
в провину.
Боже, Боже, мстяться
вже на дітях,
Тільки за одне - що українці!.
...Саме так було
і при «совітах»:
Горя і знущань —
по самі вінця.
Школи закривали українські,
В тюрми забирали маму, тата,
Везли діток,
мов тваринок свійських,
В «продувних» вагонах
в інтернати.
...Нам, було, здалось,
що вже ніколи
Не ощирять пащі лихоліття.
Закривають українські
школи,
Не дають навчатись
нашим дітям.
Чи не тих, бува, «стребків»
онуки,
Що тоді стріляли нас і били,
Закружляли зусібіч,
мов круки,
Штурхають в нас той закон,
як вила?
Кожне серце стало,
як гармата,
Кожна жінка видряпає очі
За свою дитину... Кожна мати
Люту злість
віддать на кулі хоче.

«ЗАСТИДАЛИСЬ ДІТИ МАМИ...»

Застидались діти мами,
Присяглися образами,
Що вона — не їхня ненька:
«Не така» і застаренька.
Другі маму на тортури
Повели за міцні мури,
Кажуть: - Мама завинила,
Не такого їх навчила.
Треті матінку на плаху
Вже поклали, та й з розмаху
Мамі голову відтяли,
Бо чогось їм не додала.
Інші вправно заховались,
Як з їх матері знущались
Вкрай розбещені сусіди,
Що такі цнотливі з виду.
Не дадуть порядні люди
Маму нищити (так всюди),
Рідну мову — на поталу...
Хіба розуму б не стало.

ЛИСТ

У сусіда до обіду
пила я горівку.
Його жінка Катеринка
подалась в мандрівку.
У Венеції далекій
гроші заробляє,
Її Йванко ще із ранку
розум пропиває.
«Мила Катю, в твоїй хаті
свята щогодини.
Усіх грошей не заробиш
в світі, Катерино.
Повертайся в рідні злидні,
в клопіт, в негаразди,
Повертайся до оселі,
бо гуляє газда.
Діти виросли, онуки
ще не знають баби,
Без хазяйки твоя хата,
наче та незграба.
З ким ти будеш, Катерино,
вік свій доживати?
Хоть Венеція прекрасна,
та у ній чужа ти.
Там потрібні твоя сила,
і краса, і руки.
На чужині, Катерино,
старим людям — мука...»
...У сусіда до обіду
пила я горівку,
Його жінка Катеринка
подалась в мандрівку.

ВОЛЯ

Доки буде пес любити
Ланцюги та палку,
Доти мусить він терпіти
Штурхани з кавалком.
Україно, нащо волю,
Даровану Богом,
Продавати, наче поле,
Міняти на роги?
Батьківщино, згадуй,
ну ж бо,
Сибірську нагайку!
Що то є російська «дружба»?
Неволя та лайка.
Людомори і Чорнобиль,
За бідою - лихо...
Рідні злодії, нероби,
Теж грабують стиха.
Спонукають, щоб в сусіда,
Начебто з любові
Узяла ти долю, біди,
Образи і мову.
Вже й у паспорті не пишеш,
Що ти українка.
З наркотиння ледве дишеш,
З вух тече горілка.
Твої діти-українці
Тинькаються в світі,
Їх впускають лише в сінці —
Прибирать і мити.
Нащо волю віддавати?
Хіба потім купиш?
Ошукана наша мати,
Клич дітей до купи!

КАТИ

«Де ви тепер, кати мого народу?» (В. Симоненко)

Кати поета Симоненка,
де ви?
Із Сміли ви були міліціянти.
Тепер, напевне, лисуваті
франти,
То в шістдесятих, як голодні
леви,
Прив'язаного жерли...
Рикошетом
Прибула грамота вам -
нагорода:
«За катування власного
народу
І за каліцтво генія-поета».
...Будь інопланетяни
або німці,
А то ж свої катують Україну!
Суспільство їм не ставить це
в провину:
Нема його у нас,
всі - поодинці.
Кати поета Симоненка,
де ви?
Великі пузани собі наїли?
Господь наш бачив,
як поета били!
Від вас піти поміг Він
Василеві.
Бо совісті нема у вас, угоду
Не скласти з вами.
Що ви за гатунок?
Гадаєте, Христос —
лише малюнок?
Кати поета - то кати народу.

МОЛИТВА

Як обступить серце туга
За коханим або другом,
Помоліться щиро Богу,
Хай відступляться тривоги.
Наш Господь —
це наше свято,
Ми до нього, як до тата
Повертаємось в молитві,
Щоб набратись сил для битви
З лихом, з бідністю,
з гріхами...
Божій Матері, як мамі,
Ми повинні помолитись,
У молитві душі вмити.
Ти, красуне, ти, бандите,
Щоб надії-мрії квітли,
Помоліться Богу щиро.
Бо як є в народі віра,
Той народ не подолати:
Віра владна всіх з'єднати.
Не ліниться - помоліться,
Щастя-доля всім згодиться.

МОЇ ЧИТАЧІ

Мої читачі — у майбутніх
сторіччях,
Я їх впізнаю по натхненних
обличчях.
А в моїм сторіччі — не люди,
а звірі:
Не мають в душі
ні шляхетства, ні віри.
Хіба поодинці, подекуди,
нишком
Читають „Псалтир"
і Шевченкову книжку.
У моїм сторіччі
повибиті люди —
Радянські військові
їм цілили в груди.
Сибір загатили людськими
кістками.
Хто вижив — набрався гріхів
між катами.
Навіщо їм вірші —
духовній голоті?
Ховають хвости у грошах,
як в болоті.

ПІДСТАВА

У комуняків підстава чергова -
Вбить Україну
задушенням мови:
Щоб аж дві мови
були в нас державні —
Рідна, а з нею
ще й тоталітарна.
Мова, з якою червоні іуди
Схід підім'яли,
де вугіль і руди.
Мова, з якою тягнули
на страту
Мого татуся і кревного брата.
Подруга каже:
«А мого ж, а мого
Вбили фашисти,
загнавши в облогу!».
Ой, коліжанко,
велика різниця -
Вмерти в бою
чи з плювками на лицях!
Мова катів аж нестерпно
ворожа.
Як відмолить її,
Господи Боже?
У комуняків жадання чергові —
Вбить Україну
задушенням мови.
Встаньмо на сполох!
Встаньмо на сполох!
Знов заганяє в провалля нас
молох.
Будем без мовоньки
аборигени,
Мамину пісню сховаєм
у гени?!

«ВОЮЮЧИ ПРОТИ ТІЄЇ ЧИ ІНШОЇ КОНФЕСІЇ, МИ ВОЮЄМО ПРОТИ СВОЇХ ГРОМАДЯН...»

Юрій БОГУЦЬКИЙ:

Указом «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» Віктор Янукович ліквідував Державний комітет України у справах національностей та релігій. Більшість функцій цього комітету передали Міністерству культури України, що наразі перебуває в процесі реорганізації. Який орган у самому Міністерстві і хто на сьогоднішній день відповідає за питання національностей та релігій в Україні? А також про державно-конфесійні відносини і питання національних меншин говоримо з першим заступником міністра культури України Юрієм БОГУЦЬКИМ.

— З точки зору організації виконавчої влади в Україні Указ Президента України своєчасний. Його основна мета — позбутися дублювання, перехресних інтересів відомств у одній і тій же функції.

Ми самі себе обманювали в тому, що комітет у справах національностей та релігій стабільно працює. Якщо подивитися на історію цього комітету, то ми побачимо, що спочатку був комітет національностей при Кабміні, потім Міністерство у справах національностей та міграції, згодом комітет у справах національностей та міграції, паралельно діяв окремий комітет у справах релігій і т. ін. Тобто весь цей час він перебував у трансформації. Комітет займався чотирма напрямками, які між собою насправді не дуже кореспондувалися. Перший напрямок — це робота з біженцями в межах виконання Закону України «Про біженців». Другий — робота щодо облаштування депортованих за національною ознакою. Третій — робота з національними меншинами і захист прав національних меншин. Четвертий — департамент у справах релігій. Зрозуміло, що такий комітет, з огляду на розмаїття його функцій, підлягав ліквідації.

Що передано Мінкультури? Усе, що пов'язано з національними меншинами, а також питання державно-конфесійних відносин. Сьогодні опрацьовується положення «Про Міністерство культури», його структуру. Звичайно, в рамках міністерства буде департамент у справах національностей та релігій, який виконуватиме функції щодо цих двох напрямків.

— Останнім часом збільшилася кількість скарг (в основному на адресу Президента України Віктора Януковича) від УПЦ КП, УГКЦ, УАПЦ щодо тиску з боку УПЦ МП або ухвалення рішень владою на користь Московського патріархату. Є чимало звернень до глави держави із закликом не допустити конфесійного протистояння. З вашої точки зору, як зберегти міжконфесійний мир в Україні?

— Є емоції, а є факти. Я б не драматизував ситуацію щодо порушення міжконфесійного миру. Ніхто сьогодні не втручається в роботу Всеукраїнської ради церков та релігійних організацій (ВРЦРО), до якої входять основні церкви та релігійні організації України (близько 95%). Жодного закиду — ні з боку Президента України Віктора Януковича, ні з боку уряду, ні з боку парламенту — не було на адресу ВРЦРО. Давайте визнаємо цей факт.

Церковно-релігійна ситуація в Україні впродовж тривалого часу й на сьогодні є дещо відмінною від тієї, що наразі має місце в більшості країн пострадянського простору. Це значною мірою зумовлено історичним поділом території нашої держави між достатньо різними колишніми країнами з несхожими політичними, духовними й культурними традиціями, до складу яких ще століття тому входила Україна. Саме у різному трактуванні нашої духовно-історичної спадщини криються, зокрема, витоки наявного православного розколу та православно-греко-католицьких протиріч, внутрішньоцерковні та міжконфесійні протистояння.

Я не виключаю, що хтось із місцевих чиновників у силу своїх симпатій чи антипатій спонукав або спровокував якийсь перехід. Але я домагатимуся, щоб Міністерство культури не втручалося в ці процеси. Якщо такі випадки будуть (тиск із боку влади), будемо вести розмову з такими чиновниками, керівництвом.

— Ви говорите про факти. УПЦ КП наводить приклад, коли керуючий справами УПЦ

МП архієпископ Митрофан звернувся до керівництва київського спецкомбінату ритуальних послуг на чолі з Олексієм Горовим із проханням не допустити священиків КП до участі в обряді поховання. На думку МП, Київський патріархат є неканонічним, тому всі його таїнства недійсні. Про що це свідчить? Чи можна в такому разі застосувати норму Конституції про розділення церкви і держави?

— Церква, як і будь-яка громадська організація, має право звертатися з будь-якого питання до влади. Тут треба дивитися, як відреагував той чи інший чиновник — у межах чинного законодавства або ні.

— Саме це питання ви вивчали?

— Чиновник має діяти згідно із законом. Все. Якби цей приклад мав подальший розвиток, звісно, ми б розглянули це питання. Є органи місцевого самоврядування, місцевої виконавчої влади. Я дзвонив, питав, цікавився, вони кажуть: продовження ця справа не має. Навіщо ми будемо штучно нагнітати ситуацію?

— Відомо, що депутати Київради виділили 11 млн. гривень на будівництво в Києві Свято-Воскресенського кафедрального собору УПЦ МП. Це буде не просто собор, а цілий комплекс на 22 тис. кв. м. Також нещодавно стало відомо, що на місці Десятинної церкви буде збудовано храм церкви Московського патріархату. Натомість УПЦ КП заявила про початок рейдерських атак на свої парафії в Донецькій області, про те, що зведений на Лук'янівському цвинтарі в Києві храм для КП київське керівництво передало МП. Аналогічні звернення є й від УГКЦ, і від УАПЦ. Виходить, не всі церкви для держави «рідні й рівні», про що казав Президент Віктор Янукович?

— Відсутність кафедрального собору впродовж тривалого часу в найчисельнішої й найавторитетнішої в Україні та за її межами православної церкви виглядала очевидним нонсенсом. Тому питання будівництва кафедрального собору священноначалля УПЦ порушило перед київською владою ще у 2007 році. Тоді ж разом із митрополитом Київським і всієї України Володимиром наріжний камінь нового Свято-Воскресенського собору закладали Президент України, прем'єр-міністр України та мер столиці.

Відносно рішення депутатів Київради виділити 11 млн. гривень, то за оприлюдненою інформацією уповноважених осіб Київради це питання у даний час перебуває в стадії подальшого узгодження, і практично всі кошти будуть скеровані на оновлення та модернізацію інженерної мережі району та інших об'єктів комунальної власності.

А минулого 2010 року на ремонтно-реставраційні роботи Андріївської церкви урядом виділено 8 млн. грн. А цю церкву використовує Українська автокефальна православна церква.

Разом із тим, у низці публікацій у ЗМІ були посилання на Указ Президента України щодо відтворення православної святині — Десятинної церкви. Насправді, згідно з виданою постановою Кабміну йдеться про музеєфікацію фундаментів і залишків зруйнованого храму. На сьогодні створена робоча група, яка займається реалізацією визначених завдань.

Свій коментар щодо низки заяв священноначалля УПЦ КП стосовно того, що в Донецькій, Луганській, Київській, Вінницькій областях представники державної виконавчої влади під час зустрічей з українським православним духовенством закликають священиків переходити в підпорядкування УПЦ МП, хотів би підтвердити конкретним прикладом. Так, у результаті конфлікту, що трапився в грудні 2010 року навколо церкви УПЦ КП у селі Стадниці під Вінницею, правоохоронні органи з представниками влади опечатали культову будівлю до зняття гостроти конфліктної ситуації. Більша частина громади цього храму виявила бажання перейти під юрисдикцію УПЦ МП.

Керівництво Вінницької єпархії Київського патріархату називає конфлікт навколо храму церковним «рейдерством», його опоненти з Московського патріархату — волевиявленням віруючих, які, згідно з чинним законодавством у галузі свободи совісті мають право більшістю членів громади ухвалювати рішення щодо зміни свого юрисдикційного підпорядкування.

Подібних випадків тільки на Вінниччині у 2009 році було 15. Зокрема, п'ять священиків перейшли з УПЦ КП до УПЦ МП, а десять з Московського патріархату в Київський. І жодного разу такі конфлікти, як у Стадниці, не набували актуалізації на загальноукраїнському рівні й вирішувалися шляхом пошуку взаємних компромісів. Подібна міграція священиків була і при президентах України Леонідові Кучмі, Вікторові Ющенку, є вона й зараз — при Президентові Вікторові Януковичу. Це бажання громади в силу різних причин переорієнтуватися. Знову ж таки, нещодавно в Чернівецькій області священик з УПЦ КП перейшов до УАПЦ.

Щодо передачі церков. Одним із перших відновлених храмів в Україні був Свято-Михайлівський собор. Кому віддали в користування? Київському патріархату. Чи виступала УПЦ МП проти цього? Ні, не виступала. Не мала пристойного собору в Києві УАПЦ. Віддали їм в користування Андріївську церкву. Маємо пам'ятати, що, воюючи проти тієї чи іншої конфесії, ми воюємо проти своїх громадян...

— Це було за часів попередніх президентів. А мова йде про нинішнє президентство Віктора Януковича.

— Передавалися раніше, передаватимуться й зараз. Але сьогодні в природі немає документа — доручення Президента України Віктора Януковича на користь тієї чи іншої церкви, релігійної організації. Симпатії й антипатії — це інша справа. Якщо людина ходила до тієї чи іншої церкви, вона продовжуватиме туди ходити. Хіба є шкода в тому, що Президент зустрівся з митрополитом Володимиром? Він же не зустрічався з ним офіційно у себе в кабінеті й обговорював якісь питання, які не стали відомими громадськості чи якось утискали права інших церков, релігійних організацій. Президент як звичайний віруючий прийшов на літургію чи на свято. Тут немає ніяких наслідків.

— Погоджуюся, що Віктор Янукович як віруюча людина має право ходити в ту церкву, в яку вважає за потрібне, але як Президент він повинен однаково ставитися до всіх основних церков, які існують в Україні.

— У нас в Україні 55 віросповідних напрямків, понад 35 тис. релігійних організацій. Це вибір громадян України. Зрозумійте, якщо Президент України буде ходити лише до православних (УПЦ МП, УПЦ КП, УГКЦ, УАПЦ), то в інших виникнуть питання.

— Мова йде про рівне ставлення до основних православних конфесій, тому що українці взагалі-то у своїй основній масі вважаються православним народом.

— Так, ми маємо діяти в межах чинного законодавства, керуватися тільки законом.

— Всеукраїнська рада церков та релігійних організацій уже неодноразово закликала Президента Віктора Януковича зустрітися з її представниками. Ці заклики чомусь і досі залишаються проігнорованими. Коли відбудеться зустріч?

— Така зустріч готується. Поспіхом декілька справ робити не треба. Спочатку необхідно завершити адміністративну реформу. Здавалося б, ці питання не пов'язані, але від кінцевого результату реформи буде залежати, хто від імені держави співпрацюватиме з релігійними організаціями. Для того, щоб зустріч була результативною, нині опрацьовуються зауваження та пропозиції до нової редакції закону «Про свободу совісті та релігійні організації», до законопроекту «Про повернення майна культового призначення релігійним організаціям», «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців»...

До речі, нещодавно в Міністерстві культури під головуванням міністра культури Михайла Кулиняка відбулася зустріч із членами Всеукраїнської ради церков і релігійних організацій. У цьому засіданні взяли участь керівники та повноважні представники найбільших церков і релігійних організацій. Міністр, перш за все, наголосив на важливості діалогу між державними органами виконавчої влади та релігійними організаціями. Основні питання, які обговорювалися на зустрічі — проблеми удосконалення нормативно-правової бази державно-церковних відносин, тобто йшлося про розробку нової редакції закону «Про свободу совісті та релігійні організації» та законопроекту «Про повернення майна культового призначення релігійним організаціям». Представники церков висловили побажання взяти участь у доопрацюванні цих законопроектів і підкреслили, що Україна має унікальну релігійну ситуацію, тому до внесення змін до чинного законодавства потрібно підходити дуже виважено. І метою цих змін має бути реальне покращання механізмів державно-церковних відносин, збереження тих чинних положень законодавства, що забезпечують міжконфесійне порозуміння та злагоду. Ми обговорили і питання подальшої співпраці ВРЦРО з Міністерством культури. За результатами зустрічі прийняли рішення про створення робочої групи у складі представників церков та Міністерства культури, до неї ж планується залучити представників інших зацікавлених органів влади.

Окрім цього, маємо говорити про наступний етап — ведення міжцерковного діалогу. Ви знаєте, що в 2009 році відновився діалог між УПЦ МП і УАПЦ на рівні міжцерковної комісії. Також була створена робоча група щодо підготовки діалогу між УПЦ МП та УПЦ КП. Президент України не може водити за руку такі поважні й могутні організації, як церкви.

— Сьогодні діалог між церквами ведеться?

— Ведеться, але не публічно. Церква — це консервативна структура, яка має свої традиції, канони та історичні позиції, й вона не повинна тримати звіт перед політиками, суспільством.

З іншого боку, давайте подивимося, хто провокує протиріччя між церквами — політики. Хто спокушає священиків на їхні політичні дії — політичні партії. Чи має право священик брати участь у виборах від тієї чи іншої політичної партії? Церква сьогодні думає над цим питанням. Наприклад, воно обговорювалося нещодавно в Москві на засіданні Архієрейського собору. Але хоч як би там було, сьогодні прослідковується тенденція набуття релігійними організаціями помітної політичної спрямованості, відбувається політизація релігійних інституцій. Достатньо сказати, що в останній виборчій кампанії як кандидати в депутати до органів місцевого самоврядування взяли участь близько 250 релігійних діячів.

Не заперечуючи важливості участі церкви в розв'язанні цілої низки суспільно значущих проблем, є всі підстави стверджувати, що політизація церкви, як і привнесення релігійного фактора в політику, іноді призводить до ускладнення, додаткових суперечностей і протистоянь у суспільстві.

— Ви згадали про нещодавнє засідання Архієрейського собору в Москві. У своєму виступі на цьому засіданні митрополит Київський і всієї України Володимир підкреслив наявний розкол українського православ'я: «На жаль, сьогодні близько п'яти тисяч парафій (а це сотні тисяч, якщо не мільйони, наших братів і сестер) перебувають поза спасенним лоном канонічного православ'я у складі неканонічних структур: так званої УПЦ КП та УАПЦ». Це щодо сьогоднішнього діалогу церков.

— У Костянтина Станіславського, який створив систему акторської майстерності, є десять елементів. Один із них — «дія в запропонованих обставинах». Дії чиняться тоді, коли це дозволяють обставини. Склалися обставини, які дозволяють перейти до більш тісного діалогу — він буде вестися, щось порушилося — краще зупинитися, щоб не погіршити ситуації. Доповідь Блаженнішого досить виважена і конструктивна — виходячи з реалій сьогоднішнього життя. В Україні змінилася влада, а значить, треба дати можливість церквам самим вирішувати, як далі діяти на користь країни, громадян.

— На початку цього року в Нікополі сталася велика групова бійка, яка закінчилася великим кровопроліттям. Причина: відмова охоронців впустити до приміщення бару компанію кавказців-вірменів, які прийшли в заклад зі своїм спиртним. У результаті бійки загинуло двоє парубків. Півтора року тому аналогічний інцидент, але з набагато серйознішими наслідками, стався в сусідньому Марганці. Після ліквідації вищезгаданого комітету, хто має відповідати за подібні речі? Як взагалі буде вирішуватися питання нелегальної міграції?

— Це питання більше до правоохоронних органів, тому відповім у межах того, що відомо. Після проведених слідчо-оперативних дій затримано двох підозрюваних. Обидва виявилися непрацюючими місцевими мешканцями, раніше не судимими, громадянами України, обидва віком 22 роки. Проти одного з них порушено кримінальну справу за ст. 115 ч. 2 п. 7 Кримінального кодексу України (умисне вбивство з хуліганських спонукань). Інший затриманий обвинувачується за ст. 296 (хуліганство).

Один із шляхів вирішення цього питання на загальнодержавному рівні — це удосконалення законодавства. Така робота сьогодні триває, зокрема, над законопроектом «Про концепцію етнонаціональної політики» та над змінами до Закону України «Про національні меншини в Україні». Але паралельно необхідно працювати з суспільством. Від нас і від вас — журналістів — залежить, яку атмосферу толерантності ми створимо в суспільстві. Так, є якісь прояви сутичок на етнічному грунті, але, слава Богу, вони не переростають у вузлові проблеми. Ми співпрацюємо і з СБУ, і з МВС. У першу чергу, вивчається, чи можна кваліфікувати цей злочин як етнічне протистояння, чи це просто бійка.

(Закінчення на 7-й стор.).

«ВОЮЮЧИ ПРОТИ ТІЄЇ ЧИ ІНШОЇ КОНФЕСІЇ, МИ ВОЮЄМО ПРОТИ СВОЇХ ГРОМАДЯН...»

(Закінчення. Поч. на 6-й стор.).

— Події у Нікополі привернули увагу Вірменії, були відгуки з Азербайджану. Однак найбільше стривожилися російські ЗМІ, вгледівши аналогію з погромом на Манежній площі. Чому немає реакції влади на порівняння з безладами на Манежній площі?

— Давайте будемо дивитися на масштаби. Іноді краще промовчати і не коментувати прикрий випадок, щоб не привернути до нього увагу, тому що десь хтось у якомусь барі «хлебне» лишку і скаже: «А-а-а, ви наших в Нікополі, а ми...» В даній ситуації, як і у медиків — треба вирішити, що проводити: профілактику чи операцію. Зрозуміло, що необхідно провести профілактику з метою соціального спокою й миру в суспільстві, в даному випадку, з «гарячими головами».

— Така робота проводиться?

— Проводиться. Що ви думаєте, у нас люди даремно гроші отримують?

— І досі невирішеним залишається кримськотатарське питання — політичні, економічні та громадські права репатріантів. Президент Віктор Янукович минулого року доручив прем’єр-міністру Миколі Азарову до 25 грудня 2010 року «забезпечити виконання заходів, передбачених програмою розселення та облаштування депортованих кримських татар і осіб інших національностей, що повернулися для проживання в Україну, їх адаптації та інтеграції в українське суспільство на період до 2010 року». Чи вирішені ці питання?

— Найголовніше серед усіх цих проблем — це облаштування людей. Колись товариш Енгельс сказав: «Прежде чем заниматься политикой в жизни, человек должен иметь пищу, одежду и жилище». Назвіть мені якусь країну в Європі, що прийняла майже 260 тис. людей і це не спричинило конфлікт усередині держави? Ви ж пам’ятаєте, на Балканах було переселено 50 тис. людей, і це призвело до війни. Або сьогодні до Італії прибуло п’ять тисяч біженців — і це вже трактується як велика гуманітарна проблема. Українська влада опановує цю проблему. Так, бувають сутички, але, слава Богу, до війни не доходить.

Аналіз виконання згаданої програми свідчить, що заплановані показники виконані не в повному обсязі. Причиною цього стало, через кризові явища, значне бюджетне недофінансування програми протягом 2006—2010 років, яке склало 179,73 млн. грн. (38%), також інфляційні процеси, що відбувалися, починаючи з 2006 року (рік розробки програми). Тим не менше, згідно з планом капітального будівництва, у 2010 році здано в експлуатацію 88-квартирний житловий будинок, ІІ черга, в м. Саки (50 сімей отримали житло) та інженерні мережі до зазначеного будинку. Також введено в експлуатацію п’ять однокварти рних житлових будинків в с. Яркое Полє Кіровського району, чотири будинки в с. Іллічово Ленінського району. Крім цього, побудовано мережі електропостачання — 3,9 км, газові мережі — 19,46 км, водопровідні мережі — 9,39 км, реконструйовано одну школу. На виконання соціально-культурних заходів програми протягом 2010 року було виділено 3,2892 млн. гривень.

На 2011 рік на облаштування репатріантів влада віднайшла 23 млн. грн. Зрозуміло, що це не дає можливості одразу завершити всі об’єкти. Але в наступні роки ця цифра буде збільшуватися.

Україна відкрила двері для репатріантів. Тому ті, хто повернувся, також мають нести відповідальність за своїх дітей, за свої сім’ї. Кримські татари і представники інших національностей повинні були знати ситуацію, а тому мусили свідомо йти на передбачувані обмеження...

— Вони повертаються додому.

— Я не закидаю якоїсь провини репатріантам, але хай терпляче ставляться до наявних проблем. Так, захотіли повернутися майже всі й одразу — будь ласка, але давайте разом терпляче до цього поставимося. Якщо ні, то, будь ласка, в інших областях є можливість прийняти людей — вимирають села (через демографічну ситуацію). Я з повагою ставлюся до всіх депортованих з України, але має бути розуміння ситуації. Слава Богу, воно є.

— Як факт кримські татари постійно наводять приклади, коли кримська земля роздається політикам, бізнесменам...

— Це питання не до мене. У мене землі в Криму немає.

— Софія Київська виведена з-під опіки Міністерства регіонального будівництва і підпорядкована Міністерству культури. Противники такого кроку, серед яких і колектив заповідника, говорять про приклад Києво-Печерської лаври, стан якої після аналогічної передачі значно погіршився.

— Хай ті, хто виступає проти, назве конкретні підстави.

— Виселення музеїв та звільнення наукових кадрів.

— Я знаю ситуацію в Києво-Печерській лаврі. Коли я був міністром, то підтримував передачу храму Спаса на Берестові церкві. Моя позиція була така: храм будувався для молитви, а не для музею. Чому ми такі атеїсти на двадцятому році незалежності? Питання в іншому — кому передавати? Звичайно, церкві. Саме на це і спрямовується законопроект «Про повернення культового майна церквам і релігійним організаціям». Ми маємо разом із громадськістю, церквами вивчити, кому, коли і взагалі, чи доцільно передавати цей заповідник.

У 1940-ві роки, після звільнення Києва від німецько-фашистських загарбників, треба було привести до ладу Софію Київську. Було вирішено, що київська влада відновлюватиме Києво-Печерську лавру, а Держбуд — Софію Київську. Держбуд — це сильна організація, яка має хороших спеціалістів, архітекторів, тому їй довірили відновлювати історичну пам’ятку. У списку ЮНЕСКО ці два заповідники йдуть під одним номером. Що є поганого в тому, що відбулася зміна підпорядкування? Що, Міністерство культури змінить фінансування? Ні, яке було, таке й буде. Чим Мінкультури може утискати інтереси заповідника як такого? Мінрегіонбуд — це ж не опозиційний орган до Мінкультури. Якби стояло питання про передачу — що заважало Мінрегіонбуду передати цей заповідник церкві?

— Знову ж таки постає питання — якій саме церкві передавати?

— Ніхто поки не ставить питання про передачу Національного заповідника, тому що його статус не дозволяє передавати його в іншу форму власності.

Іван КАПСАМУН, «День».

http://www.day.kiev.ua/661

ШАПКА ПРЕМ’ЄРУ - ЗА МУЖНІСТЬ

Будівництво головної мечеті кримських мусульман у Сімферополі - Джума Джамі - обійдеться, за попередніми оцінками, в 8-9 млн. доларів, вважає лідер кримськотатарського меджлісу Мустафа Джемілєв.

Як передає кореспондент УНІАН, про це М.Джемілєв сказав 3 березня журналістам після закладення на місці будівництва мечеті разом з головою Ради міністрів Криму Василем Джарти і муфтієм мусульман Криму Хаджі Еміралі Аблаєвим першого каменя і капсули з посланням до нащадків трьома мовами — кримськотатарською, українською і російською.

Захід зібрав близько тисячі чоловік. На церемонію, зокрема, прийшов митрополит Сімферопольський і Кримський Лазар (УПЦ МП).

«Важливо, щоб кожен зробив свій внесок. Збирати кошти будемо з усіх своїх співвітчизників. Також будуть пожертвування кримськотатарської діаспори в Туреччині, і, я думаю, буде подана підтримка з боку духовного управління мусульман Туреччини», - сказав лідер меджлісу кримських татар.

М.Джемілєв прогнозує завершення будівництва комплексу соборної мечеті, який, окрім самого храму, включатиме невелику школу для підготовки імаму, бібліотеку і салон, протягом трьох років за умови залучення до процесу однієї з турецьких будівельних фірм, яка спеціалізується на будівництві подібного роду споруд.

Прем’єр Криму, без якого, як вважають в меджлісі, проблема виділення під мечеть землі на вулиці Ялтинській, 22, не була б вирішена, назвав сьогоднішній день знаковим. «Є вказівка Президента, щоб соборна мечеть була. Влада сьогодні налаштована на конструктивний діалог, для влади всі народи, що живуть в Криму, мають бути однаковими», - сказав В.Джарти, якому лідер меджлісу подарував шапку на знак подяки.

«У нас національна традиція: людям, які здійснюють якісь мужні вчинки, щоб відзначити їхню мужність, дарують чоловічу каракулеву шапку», - пояснив М.Джемілєв журналістам.

Як повідомлялося, релігійна організація «Духовне управління мусульман Криму» спочатку планувала збудувати головний храм кримських мусульман у сімферопольському парку «Салгирка», пізніше погодилася на альтернативну пропозицію звести мечеть по вулиці Ялтинській, 22, в районі об`їзної траси.

Сімферопольська міськрада в 2004 році погодила з ДУМК місцерозташування ділянки в 2,7 га і видала дозвіл на розробку техдокументації з відведення землі в оренду. Проте пізніше відмовила у землевідведенні.

Депутати в 2008 році рекомендували мусульманам будувати мечеть на ділянці в 2,7 га на вулиці Луговій, 6, і надали статус лісопаркової зони земділянці на вулиці Ялтинській. Міськрада пояснювала відмову виділити ділянку на Ялтинській її знаходженням в охоронній зоні водосховища. Після цього кримські татари завезли на ділянку на Ялтинській камінь-черепашник.

Вищий госпсуд України в січні 2011 року підтвердив право мусульман будувати мечеть на Ялтинській.

Міськрада Сімферополя на сесії 15 лютого після заклику В.Джарти дозволила ДУМК розробляти проект землеустрою з відведення під мечеть 2,7 га на Ялтинській. 2 березня земельна ділянка була виділена в постійне користування. Міськрада також дала дозвіл на розробку проекту бульвару на 0,4 га в тому ж районі.

Фото О. НОСАНЕНКА.

УКРАЇНСЬКИЙ КАЛЕНДАР

БЕРЕЗЕНЬ

4

1750 р. — Кирило Розумовський обраний гетьманом України.

1815 р. — народився Михайло Вербицький, український композитор, хоровий диригент, священик, громадський діяч, автор гімну України “Ще не вмерла Україна”.

Дата створення пісні залишається поки що дискусійною. Тривалий час вважалося, що вона була створена 1862—1863 року, але без відповідних наукових аргументів. Відразу після створення пісня “Ще не вмерла Україна” набула великої популярності серед свідомої молоді Галичини.

Є. Патон.

1870 р. — народився Євген Патон, український фахівець з електрозварювання та мостобудування, творець Інституту електрозварювання, автор мосту Патона в Києві (помер у 1953 р.). Автор понад 350 праць. Розвинув ідеї винахідника М. Бенардоса, метод швидкісного автоматичного зварювання під шаром флюсу дістав назву “метод Патона”.

1887 р. — народився Олександр Удовиченко, український офіцер, генерал армії УНР, командувач Залізної дивізії, віце-президент УНР в екзилі (1954—1961). Автор книг “Україна у війні за державність” (Вінніпеґ, 1954) і “Третя Залізна дивізія” (Нью-Йорк, 1971).

1949 р. — народився Володимир Івасюк, український поет і композитор, Герой України (2009, посмертно).

Один із основоположників української естрадної музики (поп-музики). Автор 107 пісень, 53 інструментальних творів, музики до кількох спектаклів. Професійний медик, скрипаль, чудово грав на фортепіано, віолончелі, гітарі, майстерно виконував свої пісні.

18 травня 1979 року його тіло було знайдене повішеним у Брюховицькому лісі під Львовом. Офіційна версія — самогубство — підлягала сумніву громадськості як 1979 року, так і тепер. Відповідно до неофіційної версії смерть Івасюка була вбивством, виконаним КДБ за наказом із Москви. Похорон Володимира Івасюка 22 травня 1979 у Львові перетворився на масову акцію протесту проти радянської влади.

†

1952 р. — помер Микола Гоголь — російський прозаїк українського походження, драматург, поет, історик, фольклорист.

1947 р. — помер Філарет Колесса, український етнограф, фольклорист, композитор, музикознавець і літературознавець, дійсний член Наукового Товариства ім. Т. Шевченка (з 1909), ВУАН (з 1929), основоположник українського етнографічного музикознавства.

1952 р. — загинув художник УПА Ніл Хасевич.

5

1827 р. — народився Леонід Глібов, український байкар, поет і письменник.

1903 р. — народилася Наталія Забіла, українська поетеса, драматург.

†

1950 р. — загинув Роман Шухевич, генерал-хорунжий, головнокомандувач УПА, голова Секретаріату УГВР.

6

1931 р. — народився Олександр Білаш, український композитор, автор класичної та популярної музики, славу йому принесла мелодія до вірша “Два кольори” Дмитра Павличка. Своєю творчістю зробив великий вклад у розвиток української музики, української музичної спадщини та української композиторської школи. Лауреат премії ім. М. Островського (1967). Заслужений діяч мистецтв УРСР (з 1969). Лауреат Державної премії України ім. Т. Г. Шевченка (1975). Народний артист УРСР (1977). Народний артист СРСР (1990). Герой України (2001). Помер 2003 р.

†

В. Винниченко.

1951 р. — помер Володимир Винниченко, відомий український прозаїк, драматург, художник, політичний діяч.

1980 р. — помер Григір Тютюнник, український письменник.

7

1573 р. — Іван Федорович заснував у Львові першу в Україні друкарню, про існування якої точно відомо історикам.

8

1946 р. — псевдособор у Львові під тиском комуністичної влади і згідно з планом КДБ СРСР скасував Берестейську унію 1596 р. Початок знищення Української Греко-Католицької Церкви. Ініціативна група була у складі трьох священиків: Гавриїла Костельника, Михайла Мельника, Йосипа Пельвецького як представників трьох єпархій Галицької митрополії: Львівської, Перемиської і Станиславівської. Проте жодного єпископа Української Греко-Католицької Церкви на цьому соборі не було. У сучасній УГКЦ цей собор іменується псевдособором.

1940 р. — народився Леонід Осика, український режисер, сценарист. Один із представників “поетичного кіно”. Заслужений діяч мистецтв УРСР (1988). Народний артист України (1998).

9

1865 р. — театр Омеляна Бачинського зі Львова на Шевченківському вечорі у Перемишлі вперше виконав гімн “Ще не вмерла Україна”.

1930 р. — У Харківському оперному театрі розпочався судовий процес Спілки визволення України (СВУ).

1934 р. — у Києві засноване видавництво “Веселка”.

1814 р. — народився Тарас Шевченко, український поет, письменник, художник, графік, громадський діяч, філософ, політик, фольклорист, з точки зору багатьох українців — духовний батько сучасного українського народу, людина, яка присвятила своє життя збереженню і поширенню самобутньої народної мудрості, тісно пов’язаній з стародавньою православною козацькою культурою і звичаями України.

Член Кирило-Мефодіївського братства. У творах на історичну тему показав боротьбу українського народу проти соціального й національного поневолення.

1862 р. — у Києві в сім’ї іконописця народився Микола Пимоненко, видатний художник. Помер 1912 р. у Києві. На його посмертній виставці у Петербурзькій АМ 1918 р. було експоновано 715 картин, в тому числі 112 рисунків олівцем.

«ДЕ ТІЇ СТРУНИ, ДЕ ГОЛОС ПОТУЖНИЙ, ДЕ ТЕЄ СЛОВО КРИЛАТЕ...»

(Закінчення. Поч. на 1, 4 стор.).

Серед учнів 10 класів І місце посіла Ткаченко Ольга ЗОШ № 2, м. Сімферополь (кер. Левон С.А.);

ІІ місце - Давиденко Євген, студія «Світанок» (кер. Петрова А.В.);

ІІІ місце - Шляхова Валентина, ЗОШ с. Ароматне Білогірського р-на (кер. Чолокаєва А.С.).

Серед учнів 11 класів та студентів переміг Сейтумеров Арсен, ЗОШ № 8, 11 клас, м. Сімферополь (кер. Качадурова Л.В.);

ІІ місце посіла Ходорова Валерія, 11 клас, Чистенський НВК «Школа-гімназія» (кер. Салткова Н.М.)

ІІІ місце поділили Гущин Максим – ЗОШ № 34, м. Сімферополь (кер. Шеремет І.І.) і Дмитренко Марина – ТНУ ім. В. Вернадського, І курс (кер. Терехова І.О.).

У номінації «Інсценізація» І місце поділили студенти 1 курсу Сімферопольського музичного училища ім. Чайковського (кер. Богуцька О.М.) та учні НВК «Школа-ліцей» № 9 м. Ялта (кер. Овсейчук В.А.);

ІІ місце посіли учні ЗОШ с. Ароматне (кер. Іолахаєва А.С., Шауїло О.І.);

ІІІ місце – студенти 1 курсу Сімферопольського муз. училища ім. Чайковського (кер. Богуцька О.М.).

Усім іншим учасникам цієї номінації, які не посіли призових місць, були вручені подяки від організаторів конкурсу.

Треба зазначити, що усі переможці VII Всекримського конкурсу учнівської та студентської творчості «Змагаймось за нове життя!», крім грошових премій, заохочувальних призів, дипломів і свідоцтв одержали ще один великий подарунок. Наступного дня, у неділю, 27 лютого, вони отримали можливість відвідати музей Лесі Українки в Ялті. Там їх радо зустріла газдиня музею Світлана Кочерга. (До речі, пані Світлана нещодавно захистила докторську дисертацію за драматичними творами Лесі Українки, і ми маємо нагоду привітати її з цим!) Для переможців була проведена екскурсія по музею, а потім кращі декламатори читали вірші біля рояля, на якому свого часу грала велика поетеса, і співали пісні на слова Лесі Українки.

Отже, свято добігло кінця, усі нагороди знайшли своїх переможців. Хтось залишився дуже щасливим, бо переміг, хтось розчарованим, бо хотів перемогти, а не вийшло. Але, думається, що всі залишилися задоволеними, бо спрацював олімпійський принцип: «головне не перемога, а участь». Кожен учасник знайшов щось своє: впевненість у собі, вміння розкритися перед іншими, показати свій талант або просто якось проявити себе, незважаючи на наявність чи відсутність акторської майстерності. А це і є головне, чого, на мою думку, намагалися досягти організатори конкурсу – розбудити в дітях бажання навчатися, розвиватися, долучити їх до прекрасного поетичного слова, до культури українського народу, відірвати їх від іноді похмурого, іноді непевного сьогодення. Адже організатори і усі меценати, які допомогли у проведенні цього конкурсу, подарували шанувальникам творчості Лесі Українки відчуття свята поезії, за що їм велике спасибі. Хочеться побажати їм нових звершень, ще більше учасників і, найголовніше, підтримки з боку держави у цій великій і клопіткій роботі, яку вони проводять. А ще так хочеться, щоб подібних конкурсів було більше, бо українська земля так багата на таланти!

Ірина МИТКАЛИК.

Фото Олекси НОСАНЕНКА.

Дорогі наші матері, кохані, сестри! Дорогі жінки України!

Бажаю вам сонячної весни, бажаю вам ясного неба. Добра, щастя, любові і лагідних успішних днів. Нехай вам все вдається. Нехай посмішка ваша радує ваших близьких, друзів, колег.

Щоб були здорові ваші діти, а дім – благополучним. Щоб рідна Україна була – для вас. А ви – для України.

Президент України
Віктор ЯНУКОВИЧ.

* * *

Шановні кримчанки! Сердечно вітаю Вас із прекрасним святом Весни, Краси та Відродження – Міжнародним жіночим днем – 8 Березня!

Важко було б знайти більш чудову нагоду, аби висловити вдячність Жінці, яка сама несе в собі продовження життя і без якої не було б у світі стільки любові й тепла.

В усі часи Ви, наші дорогі жінки, були і залишаєтесь символом щастя, миру й злагоди у сім'ї та суспільстві. І недаремно на Україні Вас називали Берегинями. Своєю невтомною турботою про родину, вірністю і добротою, ніжністю і милосердям Ви заслуговуєте шану і глибоку повагу нас - чоловіків.

Ми безмірно вдячні Вам за любов, розуміння і підтримку, які роблять нас сильнішими, надихають на нові звершення. Саме Ви, своєю потужною енергією і силою збагачуєте наше буття яскравими барвами. І саме Ваша небайдужа й відповідальна життєва позиція, як і буденна домашня праця, є справжньою запорукою миру й стабільності, духовного відродження нашої країни.

Впевнений, що негаразди і труднощі нашого сьогодення не зможуть позбавити Вас доброї посмішки, лагідності та чарівності.

Від усієї душі бажаю Вам, наші дорогі матері, дружини, доньки та сестри, міцного здоров'я, радості й любові.

Нехай кожна з Вас щодня відчуває себе єдиною і неповторною, а здійснення Ваших мрій і бажань буде високою метою для всіх справжніх чоловіків!

З повагою,
Постійний Представник
Президента України в АР Крим
В. Г. ЯЦУБА.

БО ВИ – НАЙКРАЩІ!

Героїня цієї розповіді Ольга Фірнаго народилася серед мальовничих гір, що височіють на кордоні сучасних України та Молдови, у невеличкому селі Тецкани. Дівчинка підростала у щирій українській родині, разом зі старшою сестричкою Людмилою пізнавала та опановувала навколишній світ. А він був справді чудовим. Маленька річка, що несла свої води вздовж села, великий ставок, на берегах якого так чудово проводити час у спекотний літній день, могутній ліс, що вкривав навколишні гори і немов обіймав село.

Звичайне життя звичайної дівчинки. Дитячий садок, де наша героїня з 4-х років почала відвідувати студію спортивного танцю. Середня школа, де наполегливість, працьовитість та відповідальність дівчинки допомогли їй стати круглою відмінницею. Батько Іван, що змалку привчав до праці, матуся Зінаїда, любов якої зігрівала та берегла в усі часи.

Саме тут, на шкільній дискотеці, вона познайомилась зі своєю любов'ю. Його звали Руслан і він був курсантом Військово-інженерного інституту Подільського державного аграрно-технічного університету. Через три роки випускник військового навчального закладу до нового місця служби у Бахчисарай приїхав із молодою дружиною.

Нелегко починалось життя у молодого подружжя. Чоловік постійно перебував на службі, а усі господарські клопоти лягли на плечі тендітної господині. Та ще й власного, як то кажуть, куточка – «даху над головою» - у молодят не було. Лише після шести років очікування родина Фірнаго отримала квартиру в новобудові у селищі Віліно, що за 25 кілометрів від Бахчисарая. Але любов, взаємна повага та підтримка одне одного допомогли молодому подружжю витримати усі випробування. У 2002 році в Руслана та Ольги народився синочок, якого нарекли на честь дідуся Іваном.

Коли сину виповнилося 2 роки, Ольга, маючи лише документ про середню освіту Республіки Молдова, пішла у вечірню школу і згодом отримала український атестат про середню освіту. А вже наступного року успішно склала іспити на заочне навчання у Сімферопольському філіалі Європейського університету, обравши для себе один з найважчих факультетів вишу і спеціалізацію «банківська справа».

Навчання у виші давалося легко, та відчуття неповної реалізованості привело нашу героїню до пошуку роботи. На той час, а мова йде про 2006 рік, у частинах та підрозділах, що дислокуються на теренах автономії, активно впроваджувалась система автоматизованого зв'язку «Дніпро». Порадившись із чоловіком, Ольга підписала перший контракт та почала опановувати посаду оператора АСУ в одній з частин Бахчисарая. Згодом за сімейними обставинами змінила військову частину, але й у новому колективі її добре прийняли. Начальник штабу військової частини майор Михайло Скрипник: каже, що Ольга Фірнаго хороший фахівець, бездоганно виконує функціональні обов'язки, підвищує професійний рівень. Саме тому без жодних проблем старший телефоніст вузла зв'язку «Кораловий» Ольга Фірнаго підписала другий трирічний контракт, а нещодавно отримала чергове військове звання «старший матрос».

І ось – чергова сходинка у професійному зростанні. 1 лютого цього року відбувся блискучий захист дипломної роботи, і незабаром одна з найкращих випускниць Європейського університету Ольга Фірнаго отримає диплом, що підтвердить її кваліфікацію фахівця банківської справи.

Ось така коротенька історія про жінку, яких у нашій країні так багато... Жінку, яка не лише сподівається та вірить у краще майбутнє, а й докладає до цього зусилля, талант, чесноти й бажання...

У переддень весняного жіночого свята хочеться привітати героїню нашої публікації та мільйони інших українських жіночок. Побажати добра й злагоди, сімейного затишку та порозуміння, любові й щастя, бо вони на це заслуговують, тому що - найкращі!

Владислав СЕЛЕЗНЬОВ,
підполковник.

У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ – ПОНАД 50 ТИСЯЧ ЖІНОК

У Збройних Силах України проходять службу та працюють понад 50 тисяч жінок – близько 17 тисяч жінок-військовослужбовців та майже 34 тисячі працівників ЗСУ.

Як повідомили УНІАН у Департаменті преси та інформації Міністерства оборони України, серед жінок-військовослужбовців 8% - офіцери та 89% - жінки, які проходять військову службу за контрактом. 356 дівчат навчаються у вищих військових навчальних закладах.

Майже 300 з понад 2 тисяч військовослужбовців, які щодня заступають на бойове чергування з протиповітряної оборони – це жінки: планшетисти, радіотелеграфісти, зчитувальники, телефоністи, диспетчери, метеоспостерігачі.

За 19 років миротворчої діяльності України у складі національних миротворчих контингентів проходили службу 28 українських військовослужбовців-жінок.

Жінки проходять службу та працюють в усіх видах і родах військ Збройних Сил України. Найбільше вони представлені у частинах і з'єднаннях Сухопутних військ та Повітряних сил ЗСУ.

АНОНС!